

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan sveder, izimai nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele ka vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr

na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina zarašča.

Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vrnejo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati narodnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi Binkoštnih praznikov izide prihodnji list v torek dne 26. maja 1896.

Boj mej dvema voljama.

Jutri praznujemo praznik, ko je Kristus poslal svetega Duba nad apostole, da je je razsvetlil in jim dal poguma za oznanjevanje novega jedino zveličanskega nauka. To je bil trenotek, bil je začetek velicega boja mej krutim paganstvom in pravčenjim krščanstvom, ki se je končal z zmago krščanstva. Ta boj se je bil z nenavadno upornostjo in vztrajnostjo. Pagani skušali so s silo udušiti novo idejo, preteklo je mnogo nedolžne krščanske krv. To pa kristijanov ni ustrašilo; čim bolj so bili preganjani, s tem večjo odločnostjo so nadaljevali svoje delo.

Podoben boj, kot se je bil v začetku krščanstva, bije se tudi v današnjih časih, in sicer že od konca minolega stoletja. Do tedaj vladali so le nekateri izvoljeni sloji, to je duhovščina in plemstvo, in to ne s posebno rahločutnostjo. Koncem minolega stoletja so se narodi sami začeli zavedati svojih pravic. Poprej vladajoči stanovi so napeli vse sile, da zatro novo gibanje, a se jim ni posrečilo. Boj še dandanes ni končan in treba je zastopnikom novih idej poguma in vztrajnosti, s kakoršnimi so se odlikovali apostoli in prvi kristijane sploh.

Novi duh časa zahteva, da imajo narodi sami govoriti pri postavodaji, in sicer nima nikdo v tem oziru ovirati njihove prostosti. To je podlaga parlamentarnega življenja. Parlamentarizem že z začetka mnogim ni ugajal in še sedaj se bore proti njemu. Prepričali so se pa, da se novemu toku ne morejo več ustavljalit, in zato hočejo na vse mogoče načine pačiti voljo narodovo. Kdor opaža delovanje teh strank, je videl, da zanje še velja geslo: „Und der König absolut, wenn er unser Willen thut“, samo da si morajo namesto kralja postaviti parlament. Dokler deželni ali državni zbor dela po njih volji, je vse dobro in branijo njegove pravice, če pa poslanci zastopajo pravo voljo naroda, je takoj ogenj v strehi.

Naš avstrijski parlamentarizem je tako pomakljiv in zares ne izraža prave volje narodove. Gref Taaffe ga je hotel v tem oziru zboljšati in

zadel je zlasti na hud upor pri vseh, ki se boje prave narodove volje. Le s težavo se je potem skrpala volina preosnova, ki je vsaj korak do pravega narodnega zastopa. Ta borba je bila jako poučna, ker je kazala, kod so res pravi narodni prijatelji. Zanimivo je, da so nekateri višji cerkveni dostojanstveniki še vedno pripravljeni podpirati tiste, ki se upirajo narodni volji.

Na Dunaju je narodna volja spravila protisemite na krmilo. To ni šlo tako gladko. Nižja duhovščina je podpirala novo gibanje, a škofje so močno nasprotovali. Dunajski nadškof je bil dolgo kaj nenaklonjen krščanskim socijalistom. Linški je nekoč povabil k sebi vso duhovščino tisti dan, ko je bil krščanskosocijalni shod v Lincu, da se socijalnega shoda ni mogla udeležiti, in praški nadškof grof Schönborn je šel krščanske socijliste naravnost tožit v Rim. Da, še več! Izdal se je bil pastirski list, katerega nekateri odstavki so bili naperjeni proti protisemitizmu. Škofje so zaradi tega celo želi slavo nemškoliberalnih glasil. Sam dr. Scheicher se je moral braniti pritisku škofov in pobijati z vso silo škofijsko avtoriteto v političnih vprašanjih. Tako odločno se pa niso upali nastopiti zoper protisemite, kakor proti narodni stranki na Slovenskem, ker mej protisemiti je tudi knez Lichtenstein, ki ima tako visoke zveze. Po vsod privilegovani stanovi in raznovrstni nazadnjaki zatirajo narodno voljo in tlačijo narod. Duhovnik Stojalovski začel je bodriti narod in ga nagovarjati, naj pri volitvah brani svoje pravice. Omeniti moramo, da so njegovo človekoljubno delovanje celo hvalili nekateri katoliški listi, in to tudi slovenski. In proti temu rodoljubu se je vzdignila na le vlada in poljska žlahta, temveč tudi gališki škofje, in niso prej jenjali, da so ga politično uničili. Uničili pa niso njegovega dela, vzbujena narodna zavest se vedno bolj razširja in že vzbuja strah v vladnih krogih.

Posebno značilno je pa postopanje katoliških glasil proti Stojalovskemu. Poprej so ga hvalili kot borilca za krščanskosocijalni red, a ko so se škofje oglasili, ko so ga prijeli sovražniki, so ga kar zapustili, kot apostoli Odrešenika. To postopanje kaže v najboljši luči njih značajnost in le želeti

je, da bi jutri prišel nanje sveti Duh, da bi jih razsvetlil in utrdil v načelih, da bi jih ne menjavali po vetro, ki vleče od zgorej.

Pri nas na Slovenskem se godi popolnem jednak kakor drugod. Ljubljanski škof Jakob Missia postavil se je načelo tistim, ki hočejo kvariti izraz narodne volje pri volitvah. To je storil očitno s svojim navodom na duhovščino pred deželnozborskimi volitvami. Prisvojil si je naravnost pravico izbiranja kandidatov, stvar, katera pripada v vsaki državi narodu samemu. Narod sam ima izbitati, kdo naj bode poslanec, kdo je sposoben za kandidata, noben škof nima pravice mu koga vrvati.

Da Kahn na Koroškem posnema Missio, je naravno. On je bil takoj v začetku v nasprotju z narodno voljo slovenskega prebivalstva. Postal je škof jedino vsled tega, ker so se našli ljudje, ki so odločilne kroge v Rimu nalagali, da zna slovenščino, katere se pa še do dandanes ni naučil. Opravlja na Koroškem isto vlogo, kot jo je primas Simor na Ogerskem proti Slovakinom. Pospešuje germanizacijo, kot je knez primas madjarizacijo. Seveda pokojnega ostrogonskega kardinala je naš „Slovenec“ odbrcal, Kahn pa ne, ker je prijatelj knezoškofa Missie.

Flapp v Istri je pa porabljal ves svoj vpliv za liberalne Italijane; le to je dobro, da ima isterska duhovščina še toli samostojnosti, da se temu ustavlja. Zadnje dni je še goriški nadškof se postavil na stališče, da imajo v politiki le škofje govoriti, narod sam naj bodo pa le „stimmvieh“, ki naj glasuje za kandidate, naj bodo nasprotniki ne le slovenski narodnosti, temveč tudi katoliški veri.

Zares hudi časi so nastopili, časi, v katerih se skuša ugonobiti vsako svobodno mišljenje, vsaka svobodna veljava narodova. Vse bi radi ukovali v verige. Preganja se slednji, ki se upa še potegovati se za narodne pravice, vsakdo, ki se upa še trditi, da ima še kdo drugi kaj pravice, kakor nekateri izvoljeni. Tako postopanje cerkvenih dostojanstvenikov ni v prid narodnosti, pa tudi ne v prid cerkvi. Že mnogo je škodovalo cerkvi to, da so se nekateri njeni mogotci — nikakor cerkev sama — upirali vsakemu svobodnemu mišljenju, cerkev je prišla tako na glas, da je nasprotnica znanosti. To seveda ni res, temveč to prihaja le od tod, ker so nekateri

Listek.

Boter Mihec.

Ne vem, če se godi drugim tudi tako, kakor meni: Noben dan izza mladih let mi ni v tako žrem in prijaznem spominu, kakor tisti dan, ko sem se peljal v Ljubljano k birmi.

Oče Mihec, šentandrejski župan, je bil moj boter. Tako ponosen, kakor sem bil jaz tisti dan, ko sem se z njim peljal, ne more biti noben dostojanstvenik, pa če se pelje s samim cesarjem. Boter Mihec je bil prvi in najimovitejši mož v šentandrejski fari in je imel najlepši koleselj. Vrh tega pa je bil veseljak in se je rad pokazal. Vsi vaški fantje, kar jih je šlo tisto leto k birmi, so me zavidali za takega botra in že mesec dnij se je govorilo po vasi, da mi kupi Mihec za birmo pravo uro.

Boter Mihec je bil skušen mož. Ko sva se pripeljala v Ljubljano, nisva šla naravnost v cerkev, nego najprej v krčmo, a ne v kmečko, nego kar v najboljšo.

„Pokrepčati se morava, da bova leglje čakala“, je dejal boter Mihec in sedel oblastno za mizo, ter naročil jedi in pijače.

Natakar naju ni nič prav prijazno gledal. Se dela sva v sobi, odmenjeni za gosposke goste, in to mu menda ni prijalo.

Boter Mihec je naročil najprej „teleflajš“. Meso je bilo še trdo, kar je botra, ki je imel slabe zobe, zelo jezilo. Nakrat je zaklical natakarja.

„T, fant!“

„Kaj bi radi“, je vprašal natakar vidno razčlenjen, da ga boter Mihec tika.

„To meso je pretrdo.“

„Pritožite se pri volu“, je odgovoril natakar. „Saj sem se ravnonar“, se je odrezal boter Mihec in natakarja tako izzivajoče premeril od nog do glave, da jo je ta kar cdkuril.

Boter Mihec je bil kmalu zopet dobre volje. Vince ga je razgrello, in piti je znal, da v naši vasi nebeden tako.

Ko sva se napasla, odrinila sva v šenklavško cerkev. Boter Mihec je bil zavžil že toliko vina, da je bil praznično rudeč v obrazu, a vzliz temu je v bližini šenklavške cerkve zopet krenil v krčmo, rekši meni: „Tu služi neka stara znanka moja; obiskati jo morave.“

Tudi pri tej stari znanki, a po letih še mladi in zali natakarici sva se precej dolgo mudila. Ko

sva končno odšla, sem s strahom zapazil, da je jel boter Mihec nekam nesigurno hoditi in da se je rad držal zidu.

„Vidiš, vidiš, Francelj“, rekel mi je boter Mihec in meril cesto zdaj na to zdaj na ono stran, „vidiš, kako me poznajo mestni ljudje. Vsi se mi umikajo! Nisem vedel, da imam toliko znancev v Ljubljani in da me tako spoštujejo.“

Privesala sva končno v cerkev in se prirnila v vrsto. Čakala sva dolgo, a škofa je ni bilo bližu; birmoval je na drugem koncu cerkve in se zelo počasi pomikal proti nama.

Botru Mihecu je čakanje kmalu presedalo. Pot mu je tekel curkoma s čela, in kolcalo se mu je, da so ga ljudje kar po strani gledali.

„Joj, joj“, je vzdihoval boter Mihec; „jaz sem dober katoličan, a tega ne razumem, zakaj birmajo samo gospod škof, drugi duhovni gospodje, pa krog njega stoe. Kako dolgač jem more biti. Ko bi vsak iz njih nekaj otrok v roke vzel, bi bli kmalu vsi birmani.“

Naposled se je boter Mihec naveličal čakanja. Zapletel se je v kratek pogovor z možem, ki je stal poleg njega, me izročil njegovemu varstvu in odšel. Meni je dejal, naj malo počakam, on da pride koj.

nasprotniki vsakega napredka se posluževali cerkve za svoje namene.

Borba utegne biti še huda. Obupati ne smemo. Naposled moramo zmagati, kakor je tudi ob svojem času zmagala krščanska resnica nad poganskim zmotom. Naj se še tako upirajo, a naposled bode pa le moralno obveljati, da v politiki imajo biti odločilni narodi sami, ne pa samo škofo in plemstvo. Tisti časi so minoli, ko je še bilo moč, človeškega duha vklepati v suženstvo. Zato pa nas najnovejši napadi prav nič ne smejo strašiti, kajti čim hujši je boj, tem lepša bode zmaga.

Ljubljanska mestna uprava.

(*Slovencu* v odgovor.)

Ko je občinski svet v jedni svojih sej proti koncu lanskega leta sklenil spremembo v upravi užitninskega zakupa, stopil je gospod dr. Gregorič v občinski dvorani k meni in zatrjeval mi je, da ga to jako veseli in da bode sedaj tudi on z veliko večjim veseljem sodeloval pri občinski upravi, češ, da mu ni bilo nikdar za nič drugega, kakor za strogo red. Koliko je bilo v teh njegovih besedah iskrenosti, dokazuje njegovo poznejše postopanje, zlasti pa njegovo obnašanje v zadnji seji občinskega sveta. Mož je svoje dni v „Vaterland“ zanesel vest, da je občinski svet porabil ves za izrebane dobitke namenjeni denar. Kaj pomeni taka obdolžitev, ni treba še posebej razlagati. Kdo bode mestni občini, katera tuj denar porablja v svoje namene, hotel še kaj zaupati? In vendar ima dr. Gregorič, dasi je bila ona vest, kakor se je dokazalo po uradni reviziji deželnega od bora, popolnoma neresnična, tako drzno čelo, da ne le izvršuje še nadalje svoj, po narodni stranki mu naklonjeni mandat, temveč se v občinskem svetu celo izigrava na moralčno ogorčenega gralca mestne uprave.

Sedaj, ko je ves občinski svet, razun njega, izkazal mi izredno zaupanje, da me je izvolil za župana, sem mu seveda pred vsem jaz na potu, kakor mu bode vsakdo, ki bode kedaj sedel na županskem stolu. Ker mi pa ne more omajati zaupanja pri mojih tovariših, znaša se nad mano vsaj v „Slovencu“, česar nerazsodnejši čitatelji pa že tako ne verjamejo, da bi le jedna dlaka na meni bila še poštena. Zato bi mi prav za prav ne bilo potreba niti odgovarjati. Ako sem se kljubu temu odločil za kratek odgovor, storim to le zato, da čitatelji „Slov. Naroda“ spoznajo, s kakošnim orojem se bori gosp. dr. Gregorič.

Občinski svetovalec gosp. dr. V. Krisper se bode gotovo sam zahvalil na časti, da ga „Slovenec“ vodi v boj proti narodni stranki. Kar se njegovega predloga v zadnji seji občinskega sveta tiče, priznal je v svoji repliki sam, da sloni na napačni premisi, ker posojilo 450.000 gld. v regulačne namene toliko časa ni zagotovljeno, dokler dotičnega zakonskega načrta, kateri je vlada objavila predložiti, ne vzprejme državni zbor. Ko bi bil gosp. dr. Krisper stavljal mesto nujnega samostalni predlog,

Ostal sem pri tujem možu in se pomenkoval z njegovim birmancem, a poln skribi, da bi se boter pravočasno vrnil. Čakal sem zaman. Škof je bil že prav blizu nas, a botra še ni bilo nazaj. Strahoma sem se oziral. Škof je pristopil k birmancu mojega varovatelja, meni pa so solze stopile v oči, in pretresla me je strašna misel: Botra ne bo, jaz ne bom birmam in ne dobim ure.

V tem hipu se je skozi gnečo pririnil boter Mihec. Vzrši solzne moje oči je vzkliknil na ves glas.

„Nič ne jokaj, Francelj, saj sem tu“, in v tem trenotku k meni pristopivšemu škofu rekel ponizo:

„Naj ne zamerijo, da sem se nekoliko zamudil. Tako se mi je kolcalo, da sem moral iti malo vode pit.“

Z vseh stranij so se čuli „Pst! Molčite!“ Škof je pa botra Mihca tako strogo pogledal, da je Mihec kar sapo zaprolo.

Birma je bila končana. Neizmerno srečen sem korakal poleg botra iz cerkve in naravnost k urarju, kjer mi je boter kupil lepo srebrno uro z verižico. Od urarja sva šla seveda na trg, kjer sem dobil polno ruto raznih sladčic, potem pa sva jo zopet krenila v gostilno, k botrov stari znanki.

Nikdar v svojem življenju, ni prej ni slej nisem videl botra Miheca tako dobre volje, tako veselega in razposajenega kakor tisti dan. Celot pel je in na-

gotovo bi se mu jaz ne bil protivil, ker bi bila potem prilika posvetovati se o njem v kakem odseku. Ako mi gosp. dr. Gregorič v „Slovencu“ očita, da sem se mu protivil, ker ni zrastel na mojem zelniku, je to le trivijalna zabavljica, katero bi si bil tem lagje prihranil, ker mu je dobro znano, da se nisem nikdar jezik, ako je propadel kak predlog, ki je — da se poslužim njegove izbrane govorice — „zrastel na mojem zelniku“ in da sem vedno zgovarjal vsak predlog katerega koli tovariša, ako se mi je zdel koristen in izvršljiv.

Glede zadnjega predloga gosp. dr. Kriperjevega sem seveda še danes nasprotnega mnenja. Ni namreč res, da se odkupovanje za mestno regulacijo namenjenega sveta vrši zato tako počasi, ker posluje samo jeden „odsek za odkupovanje hiš“; temveč zato, ker prizadeti posestniki dotočnih zemljišč večinoma stavijo — kar vesta prav dobro gospoda dr. Krisper in dr. Gregorič — pretirane zahteve. Sicer sta pa dva regulačna odseka, — kajti tako se glasi uradni naslov — nemogoča prvič zato, ker more upravo regulačnega fonda voditi ter o izdatkih istega sklepali že jedno telo in drugič zato, ker si je vlada pridržala pravico, da je v odseku, ki se v ta namen izbere, zastopana po dveh svojih odposlancih. Konečno je pa tudi gotovo, da bode regulačni odsek, ko zadoobi velja vo novi stavbeni red, kar se bode po dobljenih poročilih v kratkem zgodilo, zamogel ves odkupni posel izvršiti v kratkem času. — To so bili razlogi, ki so me napotili, da sem govoril proti nujnosti gosp. dr. Krisperjevega predloga in čestito občinstvo naj sudi, če sem se s tem res pregrasil proti koristim mestnega prebivalstva. — Ako gosp. dr. Gregorič trdi v „Slovencu“, da sem gosp. dr. Krisperju očital nelogičnost, govoriti naravnost neresnico, ker jaz tegata izraza nisem rabil. Pač pa je gosp. dr. Krisper v svoji repliki nazival moja izvajanja nelogična, česar mu pa — ker mi je znana njegova razdražljiva narav — nisem zameril.

V drugem delu svojega napada pripoveduje gosp. dr. Gregorič v „Slovencu“ stvari, o katerih je govoril v občinskem svetu, in pa — kakor je to že njegova navada — tudi take, o katerih sploh govoril ni. Te poslednje zato, ker ve, da mu v „Slovencu“ nikdo odgovarjati ne more. Iz tega pa je ravno razvidna vsa brezprimerna zlobnost njegova. Ako si namreč ogledamo njegovo v „Slovencu“ natisnjeno, a v občinskem svetu negovorjeno trditev, da „se dolg vedno bolje množi, kajti če prištevamo že obstoječi stari premični dolg 275 000 gld. k novemu, znaša to skoro 500.000 gld.“, videli bodoemo takoj, da je to v „Slovencu“ natisnjeno le zato, da se v čem slabši luči pokaže mestna uprava. Calumniare audacter! To je geslo občinskega svetnika dra. Gregoriča. Ne naivnost, kakor sem bil s početka mislil, temveč zloba, v katero v svoji onemoglosti izliva ves žolč, vodi ga pri njegovih napadih na mestno občino. Gospod dr. Gregorič ve dobro, da se bode iz novega posojila pred vsem vrnilo mestni hranilnici za nakup delnic Dolenjskih

posled, ko je nekdo zaigral na harmoniko je šel plesat z natakarico.

Jeden mestnih sopivcev in sopevcv je rekel botru Mihecu, ko ga je videl, kako lahko se vzlič starosti in obilosti zavžitega vina suče:

„Oče, vi pa res še plešete z neko gracio.“

„Kakšno gracio, šema šemasta“, se je odrezal boter Mihec, „to ni nobena gracio, to je Urška, natakarica pri zlati ribi.“

Mene je boter pridno napajal. Sedel sem primizi, zobil „lečet“ in naposled zaspal. Še danes ne vem, kako sva se z botrom domov pripeljala. Spominjam se le, da je stal koleselj, ko sem se vzbudil, pred domačo krčmo in da me je boter prijazno nagoval:

„Pojdi, Francelj, še bokal ga bova.“

V gostilni je bila zbrana velika družba. Mene je boter posadil v kot, kjer sem zadremal. Kako in kdaj so me spravili domov, tega ne vem. A še v poznejših letih sem slišal, da je boter Mihec tisto noč popolnoma pozabil, da je najvišji policijski organ v Šentandrejski občini, da je rogovil do pozne noči, da je fantom dajal za pijačo in z njimi kegljal.

Danilo se je že, ko je prišla njegova dekla in mu dejala: „Oče, pojrite bitro domov, mati so fanta povili!“

Oče Mihec se je takoj mogočno razkoračil in ukazal: „Prinesiga sem, fanta; bo kegle postavljal“.

železnici posojenih 55.000 gld., loterijski posojilni zakladi predplačilo 20 000 gld. ter podružnici kreditnega zavoda v Trstu 30.000 gld., da se bode torej dosedanji dolg zmanjšal za 105 000 gld.; toda njegova vest mu ne brani trditi ravno nasprotno. Gospod dr. Gregorič ve dobro, da dolg 45 600 gld. raznim uestanovnim zakladam izvira še iz prejšnjega stoletja, a njegova vest mu ne brani to zamolčati. Gospod dr. Gregorič ve dobro, da svota 131.641 gld. 46 kr., katero si je mesto najelo pri loterijski zakladi in od katere več ko polovica spada na Tivolskega posestva kupnino, ki se je vrnila kranjski hranilnici, prav za prav ni nikak dolg, ker je to svoto narodni občinski svet prigospodaril z modrim investovanjem ostalih kapitalij lotrijskega posojila; vendar mu njegova vest ne brani ne le molčati o tem, temveč celo govoriti, ko da bi narodni občinski svet s slabim gospodarstvom kupičil dolbove na dolbove. Zaradi, ravnanje, ki zadostno karakterizuje moža, ki se prišteva mej pravke „katoliške“ stranke!

Se večjo zlobnost pa gosp. dr. Gregorič dokazuje z onimi vrsticami, katere je dal deloma delno natisniti. Bodil mu na kratko odgovorjeno, da sva jaz in tovariš Svetek z vso pravico zavračala njegovo trditev, da mesto poleg 30.000 gld., dolžuje še 60.000 gld. podružnici kreditnega zavoda v Trstu, ker tega zneska ne dolguje in ga nikdar dolgovalo ni. Mestna občina najela je le l. 1892. za delo Dolenjskih železnic 55.000 gld. pri lastnej hranilnici; vodstvo hranilnice pa je ta znesek in 1072 gld. 92 kr. obrestij za 18 dnij — namreč od 27. dec. 1892 do 15. jan. 1893 — eskomptovalo pri podružnici kreditnega zavoda v Trstu iz razlogov, katere tudi g. dr. Gregorič lahko ugane. Ako v tem oziru zadeva magistrat — a ne občinski svet — kaka krivda, je le ta, da je za hranilnico vodil dopisovanje z omenjeno podružnico. Očitanje g. dr. Gregoriča, „da je to slabo gospodarstvo, če se denar išče pri tujih zavodih, kakor so je to zgodilo pri kreditnem zavodu v Trstu, ker se še danes plačujejo obresti, akoravno je bil kredit odprt pri domačem zavodu“ je torej iz trte izvito. Ko bi g. dr. Gregoriču bilo kaj do resnice, prijavil bi to stvar s priznanjem, da se je zmotil. Ne morem pa verjeti, da bi to storil, ako pomislim, da bralcem „Slovenčevim“ pripoveduje, da je mestna občina od 15. jan. 1893 do 31. dec. 1894 plačala v Trst 5660 gld. 41 kr. obrestij, v tem ko jih je v resnici plačala mestni hranilnici ljubljanski. Vsaj si vendar ne morem misliti, da bi tak upravni talent, za kakoršnega hoče gosp. dr. Gregorič veljati, niti računskih knjig pravilno čitati ni znal.

Po teh pojasnilih upam, da bodo častiti volilci ljubljanski zamogli spoznati, kako umeva njihov mandant g. dr. Gregorič varovati njihove krošti.

V karakteristiko njegovo pa še nečesa ne smem zamolčati. Gosp. dr. Gregorič pripovedoval je v mestnem knjigovodstvu, da je več strank vložilo pri deželnih vladah pritožbe proti slabemu gospodarstvu občinskega sveta in da je gospod deželnim predsednik baron Hein, ker so se mu dotični pritožvalci zdeli preneznatne osebe, pozval njega, naj pritožbo vloži; pristavil je pa g. dr. Gregorič, da tega kot občinski odbornik seveda storil ne boda. Storil je to vendar. Seve, da ne vsled poziva g. dež. predsednika, kateri gori citovanih besedij nikdar govoriti nibil v stanu, temveč ne pozvan, iz lastnega nagiba. Ali naj k temu še kaj dostavim? Mislim, da ni potreba.

Ivan Hribar.

Električna razsvetjava v Ljubljani.

Po mestu se razpošilja — menda po nekem g. advokatu — nemško pisana brošura z naslovom „Zur Frage der elektrischen Beleuchtung in Lainbach“. Spisal jo je A. Mayrgünder, inžener v Celovecu. Ta mož je v službi peštanske tvrdke Ganz & Com., ki se je v Ljubljani potegovala za zgradbo električne centrale, pa vsled sklepa občinskega sveta te zgradbe ni dobila — in izliva v njej ves svoj žolč in jezo nad občinskim svetom in njega takratnim poročevalcem gosp. ravnateljem Senekovičem, ker se ta ni dal prepričati, da bi bili načrti Ganzovi, oziroma njegov sistem za mesto najugodnejši.

Imenovani pisatelj se sicer dela, kakor bi mu bila blaginja in občna korist mesta Ljubljane na srcu bolj nego kar koli družega na svetu — a

Dalje v prilogi.

kmalu se le sam izda. Jezi se, da je njegova tvrdka propala — in pa mu uide tako nekoliko zaslužka.

Ni naš namen spuščati se s pisateljem v obširno polemiko, a temu se ne moremo izogniti, da ne bi vsega postopanja tvrdke Ganz & Comp., oziroma njenih zastopnikov v zadevi ljubljanske električne razsvetljave nekoliko obširnejše navedli.

Ko je leta 1894. občinski svet ljubljanski sklenil zgraditi si posebno električno napravo za razsvetljavo in prenašanje sil in sicer na podstavi takratnih načrtov, kajih še ni ocenil nobeden strokovnjak, podvzala se je tvrdka Ganz & Comp. ta sklep razglasiti v „Zeitschrift für Elektrotechnik“ s pristavkom, da je s tem sklepom že doznanlo, da se izroči izvršitev dela njej — a nobenemu drugemu. Mestni župan gosp. P. Grasselli je bil to včasih takrat popravil. Takratni sklepi občinskega sveta so se bili naznani vsem trem tvrdkam, ki so se potegovale za zgradbo centrale s povačilom, da izdelajo na podstavi teh sklepov natančneje načrte. Schukert & Comp., kakor tudi Siemens & Halske sta poslali v kratkem nove načrte in sicer nadnja tvrdka kar dva na jedenkrat, jednega za istomerne toke z akumulatorji, drugega za izmenične trifazne toke; Ganz & Comp. pa se ni ganil, češ da, meni stvar itak ne more uiti. Omeniti je treba, da izmed vseh načrtov iz leta 1894. ni nobeden bil tak, da bi se dal koj uporabiti, ker se je povsod gledalo najbolj na uporabo vodne sile blizu Kranja.

Odsek za električno razsvetljavo je v zmislu sklepa občinskega sveta moral dospolati vse gradivo kakemu strokovnjaku v strokovnjaško oceno in oprije se na tako oceno je smel staviti še le daljše nasvete.

Kot strokovnjaškega ocenjevatelja si je odsek izbral profesorja in načelnika oddelku za elektrotehniko na c. kr. tehnološkem muzeju na Dunaju, gosp. J. Schlenka, ki je kot elektrotehnik na prav dobrem glasu in je že v mnogih slučajih fungiral kot strokovnjak, moža, ki je že, ako so bile okoliščine ugodne, priporočal uporabo izmeničnih tokov, kakor je za Ljubljano priporočal istomerne toke z akumulatorji. Nikdo, tudi zastopnik Ganz & Comp., kateremu je bilo dobro znano, da je dobil g. prof. Schlenk vse projekte v oceno, ni imel nobenega pomisla proti njemu. Še le potem, ko se je zvedelo, da prof. Schlenk za Ljubljano priporoča istomerne toke, začel je pisatelj gori omenjene brošure Schlenkovi oceni ugovarjati, češ da je jednostranska, pa te svoje trditve pač ni znal z drugim podpreti, kakor s tem, da je ocena njemu neugodna.

Možu se je o Božiču lanskega leta reklo, da, ako ima tehtnih razlogov ugovarjati gosp. Schlenku oceni, in ako more dokazati, da je prof. Schlenk jednostranski, naj to pismeno dokaže in, ako želi, da bi se zaslidal še jeden strokovnjak, naj to v posebni ulogi na magistrat ali župana zahteva. Tega pa mož ni storil, ampak od Božiča do marca mirno čakal, dokler ni stvar prišla v mestnem zboru v razpravo. Tisti dan, ko je bila seja napovedana, pritekel je še z jednim drugim kolego v Ljubljano ter tukaj letal od Poncija do Pilata, zahtevajoč, naj se sklepanje odloži in zaslisi še jeden izvedenec. Prišel je takrat neposredno pred sejo na župana tudi dolg telegram jednake vsebine, češ da tvrdki Ganz & Comp. se godi krivica, če se ne vzprejme vjeni sistem in če se ne izroči delo njej.

Ganz & Comp. je zahteval torej, da se zaslisi še jeden izvedenec, ki pa mora biti nezavisen in nepristranski, in to zahtevo ponavlja tudi v gori imenovani brošuri. Kdo pa je pri teh ljudeh nezavisen? — Gosp. inženeru Mayrgründterju se je bilo ustno povedalo, da je električno napravo za istomerne toke priporočal med drugimi tudi g. stavbeni ravnatelj mestnega stavbenega urada v Gradcu; — pa tudi tega moža ni pripoznal za dovolj nepristranskega, češ da je tudi za mesto Gradec priporočal jednaki sistem. Gosp. Mayrgründterju se je bilo povedalo, da je odsek tudi iz drugih krajev prejel več mnenj, da bi Ljubljani z ozirom na obstoječe razmere bolj kazalo odločiti se za istomerne toke za izmenične toke; vsakikrat je bil slišati odgovor, da dotični mož ni dovolj nepristranski. Torej niti profesor na državnem zavodu, niti vodja velikega stavbenega urada, ki ne stojita ne z jedno, ne z drugo tvrdko v nikaki zvezi, ne moreta po nazorih gosp. Mayrgründterja biti nepristranska. Človek si more nehotě mislit, da smatra g. Mayrgründter za nepristranskega le tistega človeka, ki priporoča jednofazne izmenične toke in tako mesto izroča na milost in nemilost tvrdki Ganz & Comp. v Pešti.

Kakor smo že poprej omenili, imel je gosp. Mayrgründter časa dovolj strogo objektivno dokazati, da sloni Schlenkova ocena na nepravih premisah, — pa tega ni storil pravočasno, — ampak v trenutku, ko se je imel storiti odločilen sklep, hotel je delati zmešnjavo in to zmešnjavo hoče sedaj, ko je sklep že storjen, nadaljevati. Oblatiti hoče gosp. strokovnjaka, katerega si je mesto izbralo, oblatiti hoče poročevalca v mestnem zboru, ogrditi hoče ves občinski zastop — češ da: „calamnitur audacter, semper aliquid haeret“.

Gospodu pisatelju lahko povemo, da se moti, ako misli, da bi se zgradba električne centrale, če tudi bi se gradila za izmenične toke, absolutno gotovo morala izročiti tvrdki, katero on precej malo častno zastopa. V svoji brošuri gospod pisatelj prav

modro zamolči vse ono, kar govori zoper vpeljavo jednofaznih tokov v Ljubljani. Zakaj se brani v svoji brošuri, kakor je to storil tudi pri ustnih obravnavah podati natančnih izkazov o porabi prenoga pri centralah za izmenične toke? — Zakaj pa pisatelj molči v vseh izgubah v transformatorjih, ki nikakor niso majhne? — Zakaj pa nič noče v tem povedati, da je poleg že obstoječih kabljev treba polagati novih, ako se konsum razširi? — Seveda lepše je slišati, da je pri izmeničnih tokih isti kabelj dovolj močan za vsakršno koli množino električne. — Dovolj bi se dalo s pisateljem polemirizati. Pa tukaj se ne gre za to, kateri sistem ima sploh največ prednosti in katerih, ampak marveč za to, kateri sistem je za Ljubljano najugodnejši.

Če je vse tako res, kar trdi pisatelj o izmeničnih tokih in Ganzovim sistemu, kako je neki to mogoče, da je tvrdka Ganz & Comp., kakor pisatelj piše na str. 43., doslej zgradila približno 1300 central za istomerne toke in le približno 150 central za izmenične toke?

Nočera se spustiti v daljšo polemiko, recimo le, da smo še vedno trdnega prepričanja, da je mestni zastop pravo ukrenil, ko se je odločil za istomerne toke z akumulatorji in ko je zgradbo izročil tvrdki Siemens & Halske. Obžalujemo pa, da možje v občinskem zastopu, ki so se dolgo časa z vso silo in objektivnostjo pečali z vprašanjem o električni razsvetljavi, žanjejo tako malo zahvale. Obžalujemo pa tudi, da se tvrdka Ganz & Comp. po svojih organih poslužuje v dosegu svojih namanov tako malo lepih sredstev, kakor je storila v tem slučaju. To ni častno in je nevredne svetovno znane tvrdke, katero ime si tudi ona prideva.

V Ljubljani, 23. maja.

Ponižanje zemljiskega davka še za jeden milijon. Burna je bila v državnem zboru debata o tem, se li naj poniža zemljiski davek za poldruži ali pa za dva in pol milijona. Kmetski poslanci, ki so se z veleposestniki vred največ poganjali za 2 in pol milijonov, bi bili to lahko jako dobro izkoristili pri bodočih volitvah, da jim ni vsega spridil hudočni finančni minister. Le pomislite, kako bi bili dolenjski volilci z zadovoljstvom poslušali, ko bi jim g. Viljem Pfeifer pripovedoval, kako se je on poganjal, da se zemljiski davek zmanjša še za jeden milijon. Vsak bi si bil že računal, koliko goldinarjev bi po njegovi misli bilo prišlo nanj, kajti milijon je tako veliko denarja. Finančni minister je pa povedal, da bi na 1,800.000 obdacičev prišlo od tega milijona po 3 kr., na 750.000 obdacičev po 6 kr., 800.000 obdacičev po 15 kr. itd., dokler bi naposled na 1000 veleposestnikov prišlo po 60 gld, na 639 pa 150 gld. in na 218 posestnikov po 1500 gld. Iz tega je vidno, da bi navadnim posestnikom s tem milijonom ne bilo nič pomagano, samo nekaterim bogatim veleposestnikom, ki že tako niso v nobeni stiski bi se bilo odpustilo na stotine davka.

Liberalci in dunajska avtonomija. Liberalni listi sedaj vlogo poučujejo, kako bi mogla kратiti dunajski občni samoupravo, ko bi protisemitje hoteli po svoje gospodariti. Dokazujejo grofu Badeniju, kako je občinski svet onemogel proti vladu, da prav ničesar ne more po svoje storiti, ako to vlada resno hoče. Nemški liberalci nikdar niso bili za svobodo in nikdar niso spoštovali prave narodne volje, to nam je že davno znano, a dosedaj se vendar tega niso upali tako naravnost povedati. Radi bi seveda, da bi vlada občinski zastop tako ovirala, da bi ničesar storiti ne more. Potem bi pa liberalni listi dokazovali volilcem, da so jih protisemitje varali pri volitvah, da pa niso zmožni ničesar storiti. Ne pomislijo pa da s svojo pisavo delajo le za protisemite. Sedaj bodo ljudje za vse neuspehe protisemitske mestne uprave delali odgovorne le vlogo in pa liberalce, ki vlogo hujskajo. Zares, liberalno časopisje dela vedno nehotote za protisemite.

Rusini se tudi vedno bolj politično gibljejo. V Stanislavu se snide binkoštne praznike shod rusinskih deželnih in državnih poslancev. Na tem shodu se bodo posvetovali, kako hočejo dalje postopati. Dosedaj so Rusini bili nejedini mej seboj. Zadnje deželnozborske volitve so jih pa menda prepričale, da morejo samo s složnostjo kaj doseči. Tisti, ki so se nadejali, da bode moč s Poljaki se z lepa sporazumi, so se v deželnem zboru prepričali, da to ni mogoče, dokler bode imela prvo besedo poljska šlahta. Razmere se premene še le, ako poljska demokratična stranka kedaj premaga plemenita. — Pa tudi v Črnovicah imajo Rusini binkoštne praznike shod. Bukovinski Rusini žive v nič ugodnejših razmerah nego gališki, in so se dosedaj tudi tako malo zavedali svoje narodnosti.

Ta shod pa dokazuje, da tudi bukovinski Rusini se začenjajo zavedati.

Zaprtje rumunske meje. Te dni so na Dunaju na nekem shodu nemški nacionalci se jezili nad tem, da je rumunska meja zaprta ogerskim židom na Ijubo za živino. Če Dunajčanom ni prav, da je ta meja zaprt, se mi ne čudimo. Pač pa se nam zdi čudno, da nemški nacionalci hočejo to izkoristiti proti Madjarom in židom. Res je pač, da so se Ogri za to poganjali, a tudi kmetijski poslanci naše državne polovice so se potegovali za to, ker je v interesu avstrijskega kmetijstva. O svojem času je v avstrijskem državnem zboru stavljal dotični predlog vodja nemških nacionalcev Schönerer sam. Nacionalci torej kritikujejo svoje delo. Morda mislijo, da je Schönerer skrivaj v zvezi z židi, in opravlja njih posle, očitao pa zabavlja proti njimi? To se nam ne zdi verojetno. Javno mnenje na Dunaju je sedaj naperjeno proti Madjarom in vse je dobro, da se le proti Madjarom zabavlja.

General Baratieri je priobčil neki spis v svojo obrambo. V tem spisu naglaša, da je preiskava zanj ugodno izpala. To je le obrekovanje, da je on bežal z bojišča, temveč on je bil jeden zadnjih častnikov, ki se je umaknil. Bil je vedno na najprimernejšem mestu na bojišču. Boj je začel, ker bi drugače se bil moral umakniti. Misli je zasesti neko ugodnejšo postojanko spredaj. Bil je prepirčan, da zmaga, in vsi širje generali in načelniki generalnega štaba so mu svetovali, naj začne boj. Obrekovanje je, da je on začel boj, ker je izvedel, da pride general Baldissera. Prav rad bi bil temu prepustil bojevanje, a izvedel je šele pet dni po bitvi pri Adni, da pride. Nesrečnega izida bitve je pa to krivo, da brigade niso imeli dosti dotike mej seboj, česar pa ni on kriv, temveč posamični poveljniki brigad. — Iz tega zagovora pa ni vidno, da bi bil Crispi zapeljal Baratierija k boju, kakor se je govorilo. Morda Baratieri to razkrije pri obravnavi.

Slovansko Sokolstvo

in dr. Mahnič.

Silovit strah, neznosna groza pretresa zadnje čase goriškemu Jeremiji plemenito srce in dušo, strah in trepet pred — vilami, cepci, puškami, kanoni! Strela jasna, kaj bo? V duhu jih že vidi čile Sokole, kako se zbirajo, urejajo, kako hrumi proti Gorici četa za četo, zbor za zborom. In še ženske so mej njimi, ženske vsem naprej, oj te vratre ženske! ... Na! Že mu mole nasproti krepke pesti, ostre nohte, nabrušene meče, grčave cepce, klinovite grablje, nabite pistoje in puše. Široko zvezajo žrela možnarjev in topov. On pa, slovenski Jeremija, on zre v ta pogubnosna žrela in gleda v njih gotovo smrt. Neznansko je preplašen, mrzel pot mu obliva čelo, bledo lice, sapo mu zastaja, bele pene močijo brezkrvne ustne, mravljinici mu gomežljajo po upognjenem hrbitišču. Na otrplih, slabotnih udih ves trepetajoč odvrne pogled od teh morilnih orodij: Nasproti mu zablisnejo srdite oči bojevitega ženstva. O, sedaj se bo maševalo to preklanjano ženstvo za vse jezikostrižne namere njegove! Divje, široko odprtih oči, v dno duše se zgrazajoč pred toliko množino dolgih las, strmi nekaj časa na sovraštva žareče obraz. Potem pa zbere vse svoje moči v besedo pretresljivo, besedo vprašajočo: „Povejte, kaj pomeni orožje v vsaki pesti?“ ...

Take grozovite vizije ima goriški preroč. Učniki teh vizij so gulinjive jerimijade, ki pridejo na dan kot bobneči članki v preroškem glasilu, katero pa žal le malokdo bere. Kdor je pa bere, je bare v zabavo, tako nekako, kakor so se brali svoje dni „Jurij s pušo“, „Brus“ ali „Pavliha“, katere nam v tem oziru izvrstno nadomešča „Primorski list“. Kakor rečeno, čita ga malokdo, kajti Mahničevi „tempi“ so „tempi passati“. Le vsake kvatre na žene radovednost, da vzamemo v roke „Primorski list“ in pogledamo, kako se kaj godi rajnemu Mahniču. Tako smo tudi oni dan naleteli na njnj, zvedeli za grozne muke, ki gonijo spanec raz Mahničeve oči, zvedeli iz članka, česar konec se glasi: Odgovorite, pojasnite nam, kaj to pomeni: „Orožje v vsaki pesti“?

Vkljub temu, da spada Mahnič pri nas že mej rajnke, nam je vsestranska izobrazba njegova tako na srcu. Zato pa, ker kaže zelo malo pojma o sokolski ideji, da spopolnimo njegovo luknjičavo znanje; da ugodimo njega ukažljivosti, ki tako jasno sije iz njegovega članka; dalje, ker se nam smili vzpričo neizrečenih muk, da ga rešimo neznotnega trpljenja — mu podajemo v nadeji, da ima zlic grozi in vizijam včasih le kake „svetle momente“, v preudarek in proučitev to-le!

Tyrš jako ljubi krepke izraze. Da povzdigne in poudari zmisel tega, kar hoče povedati, poslužuje se kaj rad tropov in figur. Mesto: To bodi naša dolžnost, pravi: To bodi naša vera, najvišja posvetna našega življenja, radi česar pa lahko ostanemo go-

reči katoliki, kakor je in ostane prvi slovenski rimski katolik Mahnič, dasi je „njegova vera in najvišja posveta njegovega življenja“, Sokolstvu „izpihati luč“.

V tem zmislu se je v našem listu tudi citiralo ono „orožje v vsaki pesti“, „uredba vojaška“ in tako dalje, češ organizujete se strogo, bodite disciplirani, s tem dosezete svoj cilj, kakor zmaguje vojskovodja le s strogo discipliniranimi četami. Brez dvoma je tudi Tyrš v članku „Náš úkol, směr a cíl“ rabil vse te izraze, kot orožje, vojaška uredba i. t. d. le v prenesenem pomenu.

Tyrš je pokazal v tem članku Sokolstvu občen njegov cilj, katerega ima vedno imeti pred očmi, ne oziraje se na razmere, v katerih se začasno nahaja narod, glede katerih ima seve Sokolstvo tudi še postranske naloge. Da pa pri teh stranskih nalogah more vojaška uredba in orožje v pravem pomenu besede igrati važno ulogo, to je razložil Tyrš v obširni razpravi: „V koliko prispevajo telovadba in telovadna društva k narodni vojevitosti.“ Tu pravi tole:

„Telovadba je toliko, kakor vseobčna telesna izobrazba. Ona torej ni priprava za kateri koli dolochen poklic, rokodelstvo ali telesni posel. Zategadelj leži vse, kar bi izključno in v podrobnostih težilo za podobnimi nameni, kakor tudi vse malenkostnosti in otročarie izven stroga določenega njenega področja. Toda podobno, kakor ne sega vseobčna duševna izobrazba do posameznih praktičnih opravkov, pa nas vendar sposobi za vse, ravno tako je izvestno človek, vzgojen telovadsko, tudi za vsako strokovno delo, ki pred vsem temelji na telesnih lastnostih, sposobnejši in njega delavnost tudi iz datnejsa. In ravno tako, kakor vedno traja cena in vrednost vseobčne izobrazbe, da se zvišuje čem dalje, tem bolj, tako tudi telovadba, iz katere izvira zdravje, moč, svežost, delavnost, lepot in čilost narodova, ne izgubi nikdar svoje vrednosti, niti pri zagotovljenem miru, da, tudi ne, ako sklenejo zvezo vse evropske države, ampak se tem jasneje odlikuje po svoji večni bistveni in od okolnosti nedvinski važnosti in vrednosti, katero more pregledati le kratkovidna nevednost in nerazjasnenost.“

„Toda sedaj ne živimo v onem sodržaju jednakega nekratenega prava vseh narodov, v onem sodržaju miru in pravega ljudskega razvoja. Indalej: dasi ne smemo ideal svojih teženj nikdar popolnoma izpustiti iz misli, vendar je do gotove mere dovoljeno oddaljiti se od njega v prospeli začasnih narodnih nalog . . .“

„Tako tudi mi ne pozabimo sicer, ampak molče preidimo danes ves zdravstveni, nравstveni, umetnostni in narodnogospodarski pomen telovadbe in poglejmo samo na vojevitost narodovo . . . in vprašajmo se, v koliko naša delavnost prispeva k dejanstveni povzdigi obrambne moči, koliko prispeti mora in more. Jasno je, da moramo, ako ima naš odgovor biti stvaren, poprej vprašati: Na čem temelji vsa vojevitost (zmožnost, braniti se)? Menimo, da v tem, da ima najpoprej narod vsa vojna sredstva, pred vsem orožje in to najboljše, kako vosteni in je zna tudi rabiti; drugič v izvestni vojaški organizaciji, ki podaja kar največ brambenega moštva v najkrajši dobi ob kolikor mogoče majhnih stroških, in to moštva v pripravne oddelke sestavljenega, kakor tudi v vojaškem kretanju izurjenega; tretjič v gotovih telesnih lastnostih tega naroda; četrteč v gotovem duševnem in nравstvenem značaju na rodnom . . .“

„Kar se tiče torej najpoprej vojaških sredstev, to spadajo sem poleg pušč . . .“ — ne zgražajte se, gospod Mahnič — „puške in naboja, tudi topovi, vozovi, konji, obleka, da v gotovem zmislu tudi vsake vrste utrdbe; in jasno je, da je to često od visno od gmotnih sredstev, s katerimi v obči narod razpolaga. V tem zmislu je bogat narod tudi narod, zmožen braniti se . . .“ Tu kajpada telovadba le toliko prispeva k branilni zmožnosti, kolikor počiva bogastvo na narodni delavnosti in je delavnosti pogoj zdravje in moč.“

„Toda kar se tiče posebnega pehotnega oboroženja, tu seveda nam preostaja polje široko in doležal žal dosti neobdelano. Vkljub vsej dovršenosti topništva ni izgubila puška odločilne vrednosti. Puško torej bi si imel omisliti vsakdo . . .“ Dalje razpravlja Tyrš o puškah, patronih, strelnih vajah, „šablenkah brušenih“ i. dr. Toda neusmiljeno bi bilo, navajati to podrobneje.

O drugem navedenih vprašanj samo tole: „Kar se tiče kretanja obrambnega moštva, to sicer nikdar ne more spadati v jedno s telovadbeno organizacijo . . . K temu pa, da bi se znalo mladeništvo v različnih vojaških oddelkih kretati in urejati, morejo in morajo odločno prispetati šole in društva.“

Dalje pravi Tyrš: „Obrambnost, pri kateri bi narodni imetek kar najmanj utрpel, spada tudi mej gesla naše dobe.“ Izguba na imetku nastane vsled vojaških troškov in vsled gubitka dela, katero bi sicer delali k vojakom vzeti može, ki so uprav najzdravejši in najsihlnejši. Izguba ta je tem manjša, čem krajša je službena doba. Službena doba se pa more skrajšati le s tem, da se del tehničke izobrazbe vojaške prenese na neproduktivno mladino. V šoli naj se torej veliko važnost polaga na redovne vaje. Pri odraslih naj pristopijo k temu še vaje z orožji. Tyrš razpravlja obširno in temeljito, kako naj se goji vse

to v šoli in društvi. Toda kaj razume Mahnič o redovnih vajah, koraku i. dr! —

„Kar se tiče telesnih lastnosti, za katere se gre pri narodni vojevitosti v prvi vrsti, sicer nikdo ne tudi vpliva in v važnosti telovadbe, vendar je doslej nedocenjen polni njen pomen in doseg. Reči moramo, da že vsaka posamezna vaja posebej razmnožuje obrambnost, tem bolj pa vseobčna, dalj časa, da za več generacij gojena telesna vadba.“ Na Saska so v letih petdesetih mej 16.000 možnih spoznali za vojaško službo sposobnih le 5000. V letih sedemdesetih, ko se je gojila na Saska šolska in društvena telovadba v največji meri mej vsemi državami, je bilo mej 16.000 sposobnih 11.000!

Tyrš razpravlja dalje o posameznih vajah. Toda pustimo različne sklopke, mete, skoke, borbe, telovadske igre i. dr.

Koncem govori Tyrš o nraynih lastnostih, ki jih vzbuja telovadba: o zaupanji v samega sebe, premišljenosti, pogumu, zavednosti vztrajnosti, nemornosti, marljivosti, zvestobi, o čutu moškega priateljstva. O zmernosti pravi: „Povsod, kjer je prospevala telovadba in izdatnejši meri, se je vsaka neprimernost in nezmernost v življenju izločila sama, in pokazala se je jednostavnost življenskih potreb.“ Vse to in o čemur je govoril začetkom še ilustruje z zgodovinskimi dokazi — žalibog, da nam je prostor preskopo odmerjen.

Na vprašanje za pomen Tyrševega citata smo odgovorili s Tyršem samim. Dasi razumemo mi one pesti v prenesenem pomenu, svobodno je Mahnič, razumeti jih tudi v pravem pomenu. Toda strabu naj nikar več ne ima. Kakor vidi, ne mislimo iti nanj z „orožjem v vsaki pesti“. Ne, še branili ga bomo, saj je tudi on ud nasega naroda, naše države, in sicer jeden najvrednejših, o čemur nikakor ne dvomimo. Sokolstvu ni namen, vzgajati vojakov, pač pa po svoji telovadski organizaciji lahko pomaga državi pri tehnički vojaški izobrazbi, in če treba zgrabijo Sokoli tudi orožje, kakor so to v vojski l. 1866. res storili praski Sokoli. — Gospod Mahnič, na zdar — do prihodnjih kvater!

Nadvojvoda Karol Ludovik †

Včeraj popoldne so se zemski ostanki nepozabnega nadvojvode Karola Ludovika iz dvorne cerkve, kjer je pokojnik ležal na mrtvaškem odu, prenesli v kapucinsko cerkev in se shranili v rakvi, kjer počivajo člani slavne vladajoče rodovine habsburške.

Sprevod se je vršil z vsem sijajem, kakor je primerno za brata cesarjevega. Občinstva se je zbralo na tisoče in tisoče. Vsak je hotel biti pričujoč, vsak se je hotel posloviti od toli priljubljenega pokojnika.

V kapucinski cerkvi je presvetli cesar na čelu malone vseh članov vladajoče rodbine in ob navoročnosti dvornih, civilnih in vojaških dostojanstvenikov ter zastopnikov ter odpolancev tujih vladarjev prisostvoval blagosloviljeni pokojnikovega trupla.

Po blagoslovu je prvi dvornik izročil ključe hkrsti kapucinskemu gvardijanu ter mu dal truplo v varstvo.

Pokojnega nadvojvode spomin ostane neizbrisani v srcih vseh Avstrijev.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. maja.

— (Volitev kranjskega poslanca v delegacije) je bila letos zanimiva. Kranjskih poslancev je 10, volili so 4 in so izvolili Kluna za kranjskega delegata. Šest poslancev se torej volitve ni vdeležilo. Vredno je, da se to slovenskemu občinstvu pojasni. Odkar se je jeden del kranjskih poslancev odločil od Hohenwartovega kluba, so oni, kateri so ostali v klubu brezozirno uporabljali svojo večino tudi pri volitvi v delegacije. Tako je bil leta 1894. delegat Klun, l. 1895. Hohenwart in je letos zopet Klun. Od tedaj je prišel v zbornico na mesto Šukljeja Višnikar in na mesto Globočnika Koblar. Višnikar je sicer član Hohenwartovega kluba, a pripada narodni stranki. Večina Hohenwartovcev je toraj izginila in stoji si slovenski poslanci s Kranjskega 4 proti 4. Nedavno so slovenski listi, izvzemali „Slovenca“, naglašali in dokazovali potrebo zblizanja in združenja slovenskih in hrvatskih poslancev v samostojen klub in to nikdo bolje ne želi, kakor poslanci narodne stranke. Gledé na to in ker so klerikalni in narodni poslanci v jednakem številu, so slednji že leli, da se letos izbere delegat iz njih srede. To pa ni bilo klerikalnim matadorjem po volji. Poslanci narodne stranke so se glede na to zdržali volitve, ker sicer bi bil moral odločevati žreb. Te gotovo nevesele prikazni niso hoteli svetu kazati. Narodni poslanci so imeli tudi

izrecno in brezpogojno ponujene glasove obeh zastopnikov kranjskega veleposestva na razpolaganje, in bi bili z njimi v večini. Le-te so pa odklonili. Zanimivo je še to, da je imel Klun brezobraznost od posl. Višnikarja zahtevati, naj mu dá glas, če prav ga je, svojega klubovega tovariša, pri deželnoborskih volitvah izrinil s poslanskega sedeža v Ribnici in se sam nanj usedel. Tako je postal Klun letos delegat — s svojim in Hohenwartovim glasom.

— Tako razume klerikalna stranka na Kranjskem zblizavanje in združenje!

Ta dogodek priporočamo v blagohoten preudarek osobito onim slovenskim krogom, ki so se pred nedavnim razvneli za združenje, da bodo vedeli, kje je brezozirnost in trma.

— (Za sotrudnice in sotrudnike pri dobrodelnih predstavah.) Naprošeni smo objaviti p. n. damam in gospodom, ki so sodelovali pri sestavljanju in združenju dobrodelnih predstavah, da jim namerava v zahvalo prirediti gospa Franja dr. Tavčarjeva večerno veselico z godbo in malim plesom na novem strelšču pod Rožnikom, za katero veselico je društvo strelec prepustilo iz posebne prijaznosti vrt, verando in dvorano. Veselica boda koncem maja ali pričetkom junija in se bodo vabila v kratkem razposlala.

— (Pismeni zrelostni izpit) se bodo vršili na takojšnjem c. kr. moškem in ženskem učiteljišču od due 8. do 11. junija.

— (Stavbena kronika.) Po toplih in suhih pomladanskih dneh padel je sredi tedna najprvo barometer, takoj za njim je jel padati pa tudi dež, ki je napravil iz obilega praha za ped blata. Vreme je raznimi podjetnikom in zidarjem spridilo delo, delavcem prikrajšalo zasluzek, gospodarjem pa napredek pri njih stavbah. Začetkom tedna jela so se vendar izvrševali nekatera dela, in sicer: Na Poljanski cesti jeli so podirati hiši pekovškega mojstra J. Bončarja, št. 23 in Fr. Dolenca, št. 25; pri Lichtenthurnovem sirotišču in na zemljišču Marijančiča pričela so se zidarska dela za projektirani novi stavbi. V Krojaških ulicah je dovršena do podstrešja Pogačnikova hiša in v Ključarski ulici poslopje tvrdke Fr. Souvanove. Krejčijevi hiši dozidan je ravno temeljni zid ob ljubljaničnem nabrežju. Za popravo Šent Jakopske cerkve in zidanje novega zvonika razpisana je za oddajo del ofertna obravnava s terminom do 30. maja letos. Pri nekaterih že podrtih, oziroma na pol demoliranih hišah se je delo ustavilo, deloma zaradi tega, ker še niso stavb. črte določene, deloma pa zato ker so nastale meje sosedi (na Starem trgu) zaradi stranskih zidov pravde, ki bodo vzele mnogo časa, pa menda tudi mnogo denarja, predno bodo končane in zatem ti zidovi zgrajeni. Tacih pravd se pa seveda tudi drugod po mestu ne bode manjkal, zlasti ondi, kjer je kak sosed s svojo hišo se soseda le — „tiščal“. Da bode hišnim posetenikom v teku petih mesecov še mnogo hiteti, umeje se samo po sebi, kajti barake bodo v oktobru že precej hladne.

— (Nove zgradbe v Ljubljani.) Poslednja dui podeli je mestni magistrat stavbinco dovoljenje za nekoliko lepih novih hiš. Na Dvornem trgu zidala bode gospa Marija pl. Pongratz trinadstropno hišo s krasno fasado. Uhod bode z Dvornega trga. Nasproti deželnemu muzeju in sicer ob Tržaški cesti in Knafljevih ulicah zidal bode akademični slikar Wettach lepo višo, v Gradišču št. 2 pa višji poštni kontrolor v p. g. Anton Premk dvanadstropno hišo z lično fasado. Na Karolinski zemlji zidala boda novi hiši gg. Anton Snoj in Janez Žitnik.

— (Veselica pevskega društva „Ljubljane“), napovedana za jutri pri Koslerju, se je zaradi nepričakovanih ovir preložila na prihodnjo nedeljo dne 31. maja t. l.

— (Klub slov. biciklistov „Ljubljana“) priredi, kakor smo že poročali, na dan 31. t. m., t. j. prihodnjo nedeljo, na proggi Ljubljana-Vrhnika cestno dirko. Start točno ob 4. uri pri 2. kilometru na Viču tik „Amerike“ a cilj pri „Čitalnici“ na Vrhniku. Pri vsakem 5. kilometru stoejo straže. Dirkači, dosedanji klubovi člani, ki so kupili svoja kolesa pri g. Čudnu, kateri je daroval v svrhu dirke 3 darila, se imajo oglašati odboru v zaprtih pismih, katera se bodo numerirala ter odprla dne 29. t. m. po 6. uri zvečer, do katerega časa je določena doba za prijave. Uloga k prijavi znaša po 3 krone; ti zneski pridejo v društveno blagajnico ter se bodo porabili v namen dirkališča. S to dirko je združen prvi večji društveni izlet na

Dalje v prilogi.

Irhničko. Klubovi člani se zbirajo v svojem vežbašču ter izlete ob 2. uri popoldne. Pričakovati je bilne udeležbe in imponantnega nastopa članov menovanega kluba in sicer tukajšnjih, kakor tudi unanjih.

— (Fotografiji dveh živih slik iz slovenskih dobrodelnih predstav.) kateri je upravo izjorno izgotovil g. D. Rovšek, sta razpostavljeni na ogled v proddajalnici gosp. Kollmana na Mestnem trgu. Tudi to novo delo je na čast zavodu g. Rovšeka, ki je v novič dokazal, da je kos najtežjim nalogam. Izpostavljeni sliki sta izdelani v barvah (chromophotophane). Cena na vrednim fotografijam z lepim kartonom vred je po 7 gld. 50 kr. Barvane slike pa bodo primerno dražje.

— (Domača umetnost) V Kolmanovi proddajalnici na Mestnem trgu izložen je že nekoliko dni ženski portret, ki vzbuja pozornost občinstva. Ta portret je jedno prvi del mladega slovenskega umetnika, g. M. Strnána z Vrhniko in priča o lepi nadarjenosti umetnikovi. Slika je dobro risana, kolorit živ in zdrav in moderna tehnika kaže veliko spretnost. Gospod Strnen, ki se šola na dunajski akademiji, izvršuje sedaj dekorativna dela v stopnišču deželnega muzeja.

— (V novi deželni bolnici) izvršujejo prisiljeni na notranjem zemljišču razna opleševalna dela. Prostor bo tekom tega poletja kaj lično obsajen in pota mej posameznimi bolniščnimi oddelki nasuta.

— (Meščanska vojašnica v Trnovem) se bode, kakor čujemo, prezidala v notranjih delih za zasobna stanovanja.

— (Javna stranična.) Po vzoru drugih večjih mest zgradila so se tudi v Ljubljani javna stranična, ki se izroče jutri javnemu prometu. Vstopina znaša za prvi razred 5 krajcarjev, za drugi razred 3 krajcarje.

— (Klub slov. biciklistov „Ljubljana“) ponavlja svojo prošnjo gledé dovažanja šute na prostor, namenjen za zgradbo dirkališča, pod Tivoli, tik železnične prege ob cesti v Šiško. Odbor klubov je vedno pripravljen odkazati, kam se ima pričeti dovažati. Ako pa kateri posestnik, oziroma podjetnik, želi v tej zadevi prej kacega pojasa ali če stavi eventualne pogoje, naj se blagovoli obrniti ustno ali pisemno do klubovega odbora.

— (Cirkus.) V kratkem pride v Ljubljano znani cirkus Rodolfo Guillaume. Zdaj je že dlje časa v Reki in občinstvo je tam že njim prav zadovoljno. Predstave se bodo vršile v jahalnici na Tržaški cesti, katera se v ta namen primerno adaptira.

— („Gorenjski Sokol“) Iz Kranja se nam piše: V prvi odborovi seji se je sklenilo, da se televadba vrši trikrat na teden in sicer: torek, četrtek in soboto od polu 9. ure do polu 11. ure zvečer. „Sokoli“ se opozarjajo, da se redno in točno udeležujejo televadnih vaj. „Gorenjski Sokol“ priredi v pondeljek dne 25. t. m. popoldne mal izlet v Podbrezje. Odhod iz Kranja popoldne ob 1/2. uri. Prihod v Kranj ob 8. uri zvečer z vlakom iz Podnarta. Sokoli se opozarjajo, da se pravočasno snidejo v televadnicu, društveniki pa se ujedno vabijo na udeležitev.

— (Klerikalni župan se je zgubil.) V Starem trgu pri Ložu so občani v velikih skrbih. Župan se jim je zgubil. Šele pred kratkim na župansko mesto postavljeni Ivan Škerbec je šel pred kakimi tremi tedni od doma in se ni več vrnil. Teden dni je bil v dolenskih Toplicah. Kam je potem krenil, tega nihče ne ve. Občani so seveda v velikih skrbih za svojega vrlega župana.

— (Zgodovinski ostanki v Žusenu) Iz Loke pri Žusenu se nam piše, da so tam kako imenitni zgodovinski ostanki, samo treba je moža strokovnjaka, ki bi ta kraj nekoliko preiskal. Neki tukajšnji domaćin, g. Jos. Pertinač, je posestnik zemljišča, na katerem je bil pred sto in sto leti grad, zdaj sama razvalina, ki nas spominja na rimske dobe. Tam je našel poleg drugih posebno dva novca, ki sta bila vredna, da ju je postal v Gradec. Stareji novec je iz dobe, ko je vladal Gordianij Pij (238—244 po Kr.), a drugi za cesarja Gallienija (254—268 po Kr.), kar je konštatovalo histerično društvo štaj. v Gradcu; dotična pisma iz Gradca čital sem sam, in so vsakomur na razpolago. Na prostoru, kjer zida zdaj novo hišo, zadel je gotovo ob rimske grobove, kakor mi je sam gospodar pravil; a ker ga ni preveč zanimalo, ni dalje razkopaval in raziskaval. Pekal mi je tudi dve plošči z izsekanimi podobami, samo škoda, da ste nekoliko poškodovani. Vse polno človeških kostij pa izkopavajo v vinogradu vsako leto in posebno še na nekem neznanem holmci, kjer je imenovan posestnik zasajal drevesa. Mislim, da bi se splačalo

preiskati posebno ta gršč, ves prostor okoli nove hiše in starih razvalin; a to naj bi storili po navodilu kakega domačega strokovnjaka. Omeniti je tudi, da je tukaj še dobro ohranjena razvalina nekdanjega „žusenskega gradu“. Ugibajo celo, da veže ti razvalini podzemelska pot — rov.

— (Sneg v maju) Iz Čajne v Zljski dolini se nam piše 22. t. m.: Včeraj, dne 21. je sneg pobil hribe do podnožja, ponoči je začelo novič snežiti in sedaj ob 9. uri depoludne sneži še vedno. Zemljo pokriva celo ped visoka odeja in je velika nevarnost, da se drevje polomi.

— (Nadškof bo za vse odgovoren!) Glede goriškega škofa okrožnice, v kateri je izrecno rečeno: „V političnih rečeh naj duhovniki ničesa ne store, predno se niso posvetovali in sporazumeli s škofom“ piše Soča: „Škof je govoril! On ima brez dvoma oblast govoriti, kakor za dobro spozna. To je faktum, s katerim računimo! Nekdar si pa ne bomo mi razbijali glave o tem, ali je bilo tudi prav in modro in umestno govorjeno. To vse je skupna reč škofa in podložnih mu duhovnikov, katero naj rešijo sami. Mi lajiki smo pa presti! Nas ne vežejo ne oblube in ne druge zaveze, da bi sami ne smeli imeti svobodnega političnega prepričanja in delovanja. V tem pogledu nam lajikom ni treba „posvetovati in sporazumeti se s škofom“, kakor nalaga okrožnica duhovnikom, marveč smo avstrijski državljan, za katere veljajo pravilno potrjeni ustavni zakoni, ki so tudi tolka avtoritetata, da smo jih dolžni izpolnovati. Tako nalaga sama sv. cerkev! Računati moramo torej z imenitnim dejstvom, da v izvrševanju političnih pravic na podlagi državnih temeljnih zakonov je odslej velikanski razloček mej duhovnikom in lajikom: Duhovnik sme storiti le to, v kar privoli škof, lajiki pa lahko delujemo po svojem prepričanju.“

— Duhovniki sami se zadovoljujejo s takim razločevanjem; to nam spravlja zaupnica duhovnikov šempeterske dekanije nadškofu povodom omenjene okrožnice. Mi imamo zategadelj toliko manj vzroka, da bi se potegovali za to, naj bi bilo kakšno drugače. Za dobro voljo bi želi le nestrnno preganjanje. Mi torej resno računimo z nadškofovo okrožnico in sprejemamo tam označene deležbe z vso spoštljivostjo po znanje. Ustavili smo nove članke, ki se potezajo za to, da bodi drugače. Kdo ima oblast, ta je govoril! Prav! Toda upravstega spremembenega stališča naše duhovščine bomo zanaprej sodili in presojali sleserno javno in politično delovanje duhovnikov. Kako daleč segajoča posledice nam prinese ta spremenjeni položaj, za to mi pa nismo odgovorni. Torej: uklonimo se novemu položaju, katerga bomo spoštovali veliko doslednejšega nego bo to ljubo tistim, ki zdaj od veselja poskušajo.“

— (Misteriozna najdba) V Solkanu pri Gorici so našli otroci na njivi popolnoma svežo žensko levo roko. Začela se je takoj preiskava.

— (Odvetniški izpit) je napravil pri nadščelu v Trstu g. dr. Konrad Janežič, odvetniški kandidat v Celju.

— (Dijaško podporno društvo) se je ustavnilo v Celju. Društvo je namen podpirati slovensko gimnazijo celjsko obiskujuče dijake.

* (Umorjeni vladarji) V tekočem stoletju so umrli nenaravne smrti naslednji vladarji: Ruski car Pavel (zadavljen l. 1801.), sultan Selim III. (zadavljen l. 1808.), grof Kapodistrias, predsednik grške države, (umorjen v Navpliji l. 1831.), parmski vojvoda Karol (zaboden l. 1854.), predsednik habske republike Salnave (ustreljen l. 1860.), predsednik Združenih držav Lincoln (zaboden l. 1865.), Mihail Obrenović, knez srbski, (umorjen l. 1868.), predsednik ekvadorske republike Garcia Moreno (ustreljen l. 1875.), sultan Abdul-Aziz (umorjen l. 1876.), predsednik Garfield (umorjen l. 1881.), car Aleksander II. (umorjen l. 1881.), predsednik Carnot (zaboden l. 1894.), šah Nasr-Eddin (zaboden l. 1896.).

* (Rodbinska tragedija) V nekem slovaškem mestecu je krznarski mojster Stefan Misik v jedni noči izgubil na karte za njegove razmere veliko sveto 400 gld. Ko je prišel domov, ga je žena, s katero se itak ni dobro razumel, pošteno oštela. Misika je to tako razjezilo, da je vzel svoja otroka, po 3 in 4½ leta stara dečka, ter z njima skočil v Nitro, v kateri so vsi trije utonili.

* (Amerikanski dvoboje) V Budimpešti je izginil tovarniški uradnik Lada myi. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da je imel dvoboje na amerikanski način in da se je vsled tega usmrtil.

* (Pijani dijaki) so v Mitweidi na Saskem razgrajali v neki krčmi. Jeden dijakov je v šali vzel sabljo in ž njo mabal krog sebe, pri tem pa svojega brata tako nevarno ranil v srce, da je obležal mrtev.

* (Ženska revolucija) V mestecu Signacampiju bližu Florence cvete slaminkarstvo. Ker so tovarnarji itak sila slabo plačanim ženskam znižali zaslužek, so ženske uprizorile malo revolucijo. Napadle so razne tovarne ter vse pobile, kar jim je prišlo pod roko. Orožnike so s kamni pognale v beg in šele, ko so vojaki prišli, so se revolucijarnke udale.

* (Nesreča v rudniku) V rudniku bližu Bilbaota se je odlomil kos skale, težak kakih 1500 centov in zmečkal šestnajst rudarjev.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: šenklavško-frančškanska ženska podružnica v Ljubljani po gospej dr. Gregoričevi 52 gld.; slavna kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani 35 gld.; podružnica v Mokronogu 9 gld.; čast. g. Jernej Stabuc, kapelan pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, 7 gld., nabранo pri g. Pernatu; č. g. Jernej Zupančič v Litiji dar gospe Marije Koblarjeve 10 gld.; šentjakobsko-trnovska ženska podružnica v Ljubljani 94 gld., katero svoto so zložili: podporni člani 38 gld. 50 kr., ustanovnica 10 gld., gospica Rebekova nabrala na Dunaju 8 gld. 50 kr., dalje so darovali namesto dabitkov: g. dr. Danilo Majaron 10 gld., gospa Amalija Hren 5 gld., g. dr. M. Hudnik 4 gld., g. dr. Fran Stor 2 gld., g. dr. Viktor Supan 2 gld., g. dr. J. Kuhar 1 gld., skupaj 24 gld. in letnine 13 gld. — Čemu knjige? Da bi sabnela najlepša cvetka v cvetočem majniku? To ni mogoče! . . . Veselite se in od veselja poskakujte, ker Vaše plačilo je obilno v nebesih! Tedaj na živo delo in ne v čmerno smrt! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Uredništvo našega lista je poslala:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Olga Gasperin, učiteljica v Kostanjevici 56 krov, nabранo na svatiči g. advokata dr. Frana Preveca in njegove soprege gospe Antonije Prevc, rojene Bučar v Kostanjevici. — Želi rodoljubna nabiralka in darovalci in darovalke in njih nasledniki!

**Slovenci in Slovenke! ne zábite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Književnost.

— Almanach der k. k. österr. Staatsbahnen pro 1896. Ta na podlagi uradnih podatkov spisana ročna knjiga je ravnokar izšla v jako povečani obliki za 1896. I. Ker se je osnovalo železniško ministerstvo in vsled tega preosnova glavno ravnateljstvo državnih železnic, se je morala uredba gradiva temeljito predelati in je zaradi tega almanah tudi pozneje izšel. Oziralo se je že na izvedene premene v organizaciji in v osebstvu v tej izdaji, ki obsegajo poleg avtentičnega činovnega seznama uradnikov in seznama poduradnikov, tudi podrobno organcko upravo vse upravne službe. Almanah se dobri za 1 gld. 50 kr. v samozačubi državnih železnic (na zapadne železnice kolodvoru na Dunaju).

Obrazovanje.

Radeče 23. maja. V Belipeči sneži že od četrtega skoro neprestano. Sneg leži skoro meter visoko. Vegetacija je vsa uničena.

Dunaj 23. maja. Zagotovljeno je povsem, da pride novi domovinski zakon že prihodnji teden v poslanski zbornici na razpravo.

Dunaj 23. maja. Poročila listov, da odstopi štajerski namestnik marki Bacquehem, so popolnoma neosnovana.

Praga 23. maja. Nemški državni kancler je poskusil nakupiti okoli Podčetrtek nekaj posestev, a ničče ni hotel čeških posestev izročiti nemškim rokam.

Rešica 23. maja. V tukajšnjem rudniku se je primerila velika eksplozija. 30 delavcev je bilo nevarno ranjenih.

Liberce 23. maja. Nocojšnjo noč se niso ponavljali izgredi. Zbral se je pač nekaj delavcev, kateri so se pa umaknili, ko so orožniki aretovali kakih 20 iz njih.

Pariz 23. maja. Na kolodvoru je policija prijela dva moža, kateri sta imela v svojem kovčegu moško truplo. Zdravnik so konstatovali, da je bil dotični mož umorjen. Aretovana pravita, da jima je neki tujec izročil kovčeg. Stvar obuja nepopisno senzacijo.

Narodno-gospodarske stvari.

— Mejnaročni trg kmetijskih strojev na Dunaju. Dne 9. t. m. so otvorni v navzočnosti poljedelskega ministra grofa Ledebura na razstavnih prostorih poleg rotunde mejnaročni trg za kmetijske stroje. Že lansko leto je priredila dunajska kmetijska družba slično razstavo; v vsakem oziru, bodisi kar se tiče mnogovrstnosti ali pa obiska, prekosila jo je letošnja. Vsi razstavljeni stroji se odlikujejo po veliki popolnosti v konstrukciji in izpeljavi; pri nekaterih vidimo velikanski napredek na polji strojevanja. Obče zanimanje vzbujajo sejalni stroji, kateri so tako urejeni, da ž njimi lahko seješ v ravnini ali pa hribovitih krajin. Za velike kulture je namenjena parna mlatilnica, katero gonita par in elektrika, ravno tako parni plug in brana, katere gonijo lokomobile. Zuaten napredek vidimo tudi pri motorjih, katere kurijo z petrolejem in benzinom.

Najbolji dokaz za njih praktično uporabnost je to, da so zelo razširjeni. V velikem številu vidimo raznovrstne varovalne naprave in stroje, kateri imajo zabraniti nezgode pri kmetijskem delovanju s stroji. Poleg teh večjih, razstavljeni je polno število manjših praktičnih naprav, kakoršne uporabljajo v kmetijstvu. Take zanimive naprave so mej množico drugih: roko-sejalnica, klepač za kose, raznovrstni kotli za kuho itd. Pri vseh razstavljenih strojih vidimo princip: cenost in veliko izvršitev. Poleg nemških, francoskih, angleških tvrdk, razstavile so tudi češke, akoravno imajo ravno sedaj v Pragi slično razstavo.

—i.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja po-praševanja po „Moll-ovem francoskem ūganju in soli“ dokazujo uspešni učin tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešuječe, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po požnem povzetju razposilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

4 (1756—7)

Ez uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Janeza Kraja zemljišče v Lipovcu, cenjeno 670 gld., dne 29. maja in 27. junija v Ribnici.

Antona Krištofa posestvo v Kalcah, cenjeno 1123 gld., in Frančiške Jare zemljišče v Brezovci cenjena 420 gld. in 100 gld., dne 29. maja in 30. junija v Trebnjem.

Zemljišča vlož. štev. 53—60 v Iški vasi, 384 v Vrbnjeni in 363 v Studencu (ponovljeno) in Francetu Pipanu posestvo v Vižmarjih (v drugič) oba 30 maja v Ljubljani. Janeza Meglana 1/4, posestvo v Protikavcu, cenjeno 499 gld. 50 kr., dne 30. maja in 27. junija v Ribnici.

Zakup ribarstva. Potom javne dražbe se bodo dalo v zakup za dobo 10 let ribarstvo v nasprotnih zakupnih okrajih: Za ribarska okraja „109 Pivka“ in „110 Slavina“ dne 27. maja ob 10. uri dopoludne v uradnih prostorih okr. glavarstva v Postojini; za ribarske okraje: „115—116 Ilirska Bistrica“, „117 Prem“ in „118 Buje“ dne 28. maja ob 10. uri dopoludne v prostorih davčnega urada v Ilirske Bistrici; za ribarski okraj „121 Št. Vid pri Vipavi“ pa dne 30. maja ob 10. uri dopoludne v občinski pisarni v Vipavi. Zakupne pogoje je možno vpogledati pri okr. glavarstvu v Postojini ali na dan dražbe pri komisarju.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. maja: Janez Škarjev, tesař, 59 let, Dunajska cesta št. 7, za srčno hib.

Dne 21. maja: Franc Tomšič, mestni ubožec, 85 let, Karlovska cesta št. 7, za ostarelost. — Ivana Pešar, posetnica, 68 let, Studentovske ulice št. 13, za vodenico. — Rudolf Gešo, šolar, 11 let, Poljanska cesta št. 27, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
22.	9. zvečer	731.4	10.6	sl. sever	oblačno	
23.	7. zjutraj	731.0	9.5	sl. jvzh.	dež	8.3
	2. popol.	729.9	13.4	nerazločen	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 10.0°, za 4.9° pod normalom.

Dunajska borza

dne 23. maja 1896.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 20 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 20 "
Austrijska zlata renta	122 " 50 "
Austrijska kronска renta 4%	101 " 20 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 30 "
Ogerska kronска renta 4%	98 " 80 "
Austro-egerske bančne delnice	948 " — "
Kreditne delnice	344 " 40 "
London višta	120 " 05 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 " 72%
20 mark	11 " 75 "
20 frankov	9 " 53 "
Italijanski bankovci	44 " 45 "
C. kr. cekini	5 " 65 "

Dne 22. maja 1896.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	144 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	194 " — "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	126 " 75 "
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	— " — "
Kreditne srečke po 100 gld.	198 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 25 "
Rudolfove srečke po 10 gld.	25 " — "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	152 " 50 "
Traunway-društ. velj. 170 gld. a. v.	458 " — "
Papirnat rubelj	1 " 27%

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja mej bolezni in ob smrti naše presrčno ljubljene, nepozabne soprove, oziroma matere, hčere, sestre in svakinje, gospo

Frančiške Potočnik roj. Škerjanc

učiteljice

za mnogobrojno udeležitev pogreba drage pokojnice, za lepe darovane vence izrekamo najsrčnejšo in najiskrenješo zahvalo. Posebno se pa še lepo zahvaljujemo pevskemu društvu „Slavec“ in katoliškemu pevskemu društvu za ganljivo nagrobno petje.

V Ljubljani, dne 21. maja 1896.

(2452)

Žalujoči ostali.

Izvirališče: Giesshübl Slatina. Železniška postaja. — Zdravilišče in vodozdravilnica pri Karlovih varin.

Prospekti zastojni in franko.

Henrik Mattoni, Giesshübl Slatina.

Zahvala.

Moj pokojni soprog gospod Makso Krenner, ravnatelj kranjske stavbinske družbe, je bil zavarovan na življenje pri družbi „The Gresham“ v Londonu. Izdatno zavarovalno vsto mi je presentativno naglo in na tako kulantnem način izplačal glavni zastopnik gosp. Gvidon Zeschko v Ljubljani, da si ne morem kazati, da ne bi izrekla omenjeni družbi javno svojo zahvalo in isto najtopleje priporočila vsakemu, komur je pri sreču blagor svoje rodbine.

V Ljubljani, dne 22. maja 1896.

(2454) Emilia Krenner.

Tkalnica A. M. Ledec-a Sina

v Kostelcu nad Orlico na Češkem

prodaja svoje lastne izdelke naravnost odjemnikom za tvorniške cene, in sicer:

kanałase, 112 cm	meter po 38 kr.
86 cm	28
svetle, dvonitne cefire za srajce, 78 cm	" 24 "
tiskane	28
temne za oblike	" 28 "
črne	30
za kuhinjske predpasnike	komađ 30 "
z zelenico franko, s posto na stroške odjemnikov. Uokusno izvedenje, pristnost barv in tako nizko postavljene cene pri izborni jakosti pridobivajo mojim izdelkom povsod pristop.	

Vzorce na zahtevanje z obratom pošte. (2391—3)

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. maja 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Steyr, Linc, Dunaj via Amstetten.

Ob 8. uri 15 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selzthal v Solnograd, Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten na Dunaj.

Ob 12. uri 55 min. popoludne mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

Ob 11. uri 50 min. dopoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inostmost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

Ob 7. uri 44 min. zvečer osobni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograd, Linc, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljak, Franzensfeste, Trbiž.

Ob 8. uri zjutraj osobni vlak iz Lesce-Bleda.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Lesce-Bleda.

Ob 11. uri 25 min. dopoludne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipska, Praga, Francovci varov, Karlovci varov, Heb, Marijine varov, Plzen, Budjevice, Solnograda, Linc, Steyr, Pariza, Genovo, Curih, Breganca, Inostmost, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Pontala, Trbiž.

Ob 2. uri 32 min. popoludne mešani vlak iz Lesce-Bleda, Novo mesto.

Ob 7. uri 44 min. zvečer osobni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograd, Linc, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljak, Franzensfeste, Trbiž.

Ob 8. uri zjutraj mešani vlak iz Lesce-Bleda.

Ob 11. uri 25 min. dopoludne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipska, Praga, Francovci varov, Karlovci varov, Heb, Marijine varov, Plzen, Budjevice, Solnograda, Ljubna, Celovec, Pontala, Trbiž.

Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Lesce-Bleda, Novo mesto.

Ob 9. uri 4 min. zvečer osobni vlak z Dunaja preko Amstettena, iz Lipsija, Prage, Francovci varov, Karlovci varov, Heb, Marijine varov, Plzen, Budjevice, Solnograda, Ljubna, Celovec, Pontala, Trbiž.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 2. " 05 " popoludne " "

Ob 6. " 50 " zvečer " "

Ob 10. " 25 " zvečer " "

(Poslednji vlak je ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika. (1705-118)

Ob 11. " 15 " dopoludne " "

Ob 6. " 20 " zvečer " "

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb
Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

šteče nujno: komptorijstvo, začetna plača 30 gld.
(znanje knjigovodstva se želi); prodajalnik za trgovino z
mešanim blagom; 2 zaračunajoči natakarici, izborni
zaslužek; več kuharje in gospodinj za tukaj in drugod;
hišine za v Beljak, Pulj, Trst, Gradec itd. itd. Nekaj
deležnih deklet sa raznovrstna dela se najbolje
priporoča. (2455)

Podpisani si usoja častito p. n. občinstvo opozarjati,
da se točijo (2459-1)

v dolenjski pivnici

na Dvornem trgu št. 1

na voglu Kastnerjeve hiše
najboljša vina, in da je najbolje preskrbljeno za mrzla
jedila, zajutrek in južno.

Ta se toči z dne 24. t. m.

"**kranjsko biserno pivo**"
iz pivovarne Fröhlichove na Vrhniku. Za čez ulice
se bode najbolje postreglo z pivom in vinom.
Za mnogobrojni obisk se udano priporoča

A. Weber.

Avgust Mate

čevljarski mojster

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 27
priporoča se p. n. občinstvu za obilno naročevanje
v njegovo stroko spadajočih del, katera
izvršuje **ceno in točno iz dobrega in trpežnega usnja.** (2381-5)

Moderci

izvrstne façone, najboljši izdelek
(2220-7) na Jeocene pri

Alojziju Persché
Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Schicht' ooo

MILO

z znamko „ključ“ je nepresežno dobro in po ceni.

Dr. Friderika Lengel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrta njen deblo, je od pamтивka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, točno se že drugi dan nezustane ruskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožne pike ter mu daje mladostno barvo; polti podljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj nag o pege, žoltavost, ogorce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50.

Dr. Friderika Lengel-a

BENZO-E-MILO.

Najmilješje in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr. (1849-9)

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejemo W. Henn, Dunaj, X.

Ravnokar je izšel v naši zalogi: (2440-4)

Šaljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.

Nabral in izdal

Anton Brezovnik.

Druga povsem predelana in za polovico pomnožena izdaja. Str. 308.

Cena 90 kr., po pošti 10 kr. več.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
knjigarna v Ljubljani.

Postrojno olje

ubranjuje, da usuje ne splesni in ne smotari in odstranjuje plesnebo in smoto, tako da postane staro usnje tako, kakor bi bilo novo, če druža ni pokvarjeno od solnca in škodljivih obujek. — Tudi se proizvaja

mast za kopita in vozove.

Cena pušči ali steklenici 10, 20, 40 in 80 kr. Preprodajalcem se daje popust. — V zalogi pri A. Weber-ju v Ljubljani. — Cenik naj se zahteva od tovarne

J. BENDIK-a (1148-18)
v Št. Valentinni pri Steyrzu, Nižja Avstrija.

C. in kr. 3. dragonski polk kralj Albrecht saski.

Spričevalo. Od Vas proizvajata in polku v preskujo izročena redilna mast za usnje se je v imenovanju svrhu izročila poveljništvu 3. eskadrona in je isto, potem ko se je Vaša redilna mast uporabljala skozi 6 tednov za mazanje čevalj in za omaščenje jermenja, o tem slediče poročalo:

„Jedenkratno mazanje škornjev s svrško mastjo stane primeroma 1 krajcar, dočim stane redilna mast samo 2/3 kr. Omaščenje s svinjskim salom napravlja usuje za malo časa mehko in jako raztegljivo, tako da mraz in mokrota lahko gresta skozi; imenovana redilna mast provzroča, da postane usnje sicer mehko, ne pa tudi raztegljivo, vsled česar se ubranjuje udiranje mokrote. Jermenje, če se maže s to mastjo, postane jako mehko, ne da bi se raztegljalo. Kadarka se mazajo škornji in kadar se čisti jermenje, datij je na vsak način prednost redilni masti za usnje pred vsemi drugimi do sedaj navadnišnimi sredstvi. Daje javljamo, da je Vaša redilna mast z ukazom polkovniškega poveljstva št. 2 z dn. 8. jan. 1878 vsem oddelkom polka priporočevana v svrhu konserviranja škornjev in jermenja. Da se raba Vaše zdravne redilne masti kar najbolj mogče razsire v e in kr. vojski, Vam na Vašo dotično zahteve izpostavljamo to spričevalo.

Eunus, dan 14. januarja 1878.

Kriegshammer l. r. polkovnik,
(sedaj c. kr. drž. vojni minister).

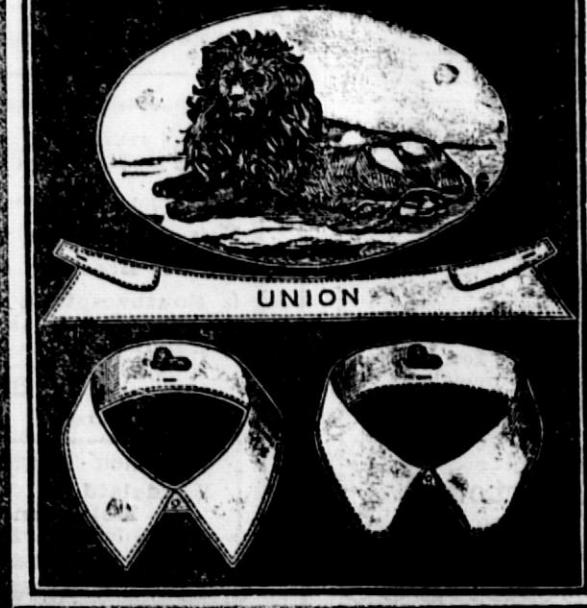
Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
2222 parobrodno društvo v Reki. 7)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožna črta
(elegantni, z n-jevečim
komfortom opremljeni,
električno
razsvetljeni
parniki)

v DALMACIJO.

Hitre
vožnje:
V noči od sobote na nedeljo ob
1. uru v Kotor preko
Zadra-Spljeta in Grada.
Vsak torek v Spljet-Metkovič.
Vsak petek v Lošinj-Zadar-Spljet.
Vsako sredo poštni parniki
v Zader-Spljet in na otroke do Kotora.
Vožni redi se nahajajo v Waldheimovem „Konduktorju“ štev. 593-604.

P. n.

Svoj bogato ilustrovani žurnal
nakičenih (2302-6)

ženskih klobukov

razpošiljam poštne prosto in zastonj.

Henrik Kenda v Ljubljani.

Tovarna na Jesenicah
vzprejme takoj pod ugodnimi pogoji

več sodarjev

v službo. Ponudba naj se pošiljajo ravnateljstvu
tovarne na Jesenicah (Gorenjsko). (2447-2)

Čudovito po ceni se kupi

samo za gld. 2.10.

Ker moramo opustiti svoje podružnice in veliko zalogu blaga, ko smo ustavili svoje velike tovarne, oddamo zaresdi tega 40 lepih, dobrih in jako koristnih stvari po takih spleti ceni, o kakeršni se še ni nikdar slišalo, za 2 gld. 10 kr. in sicer:

1 elegantno pozlačena ura, ki točno gre, za kar se jamči 4 leta, 1 elegantno pozlačena zlata verižica, ki se tako težko loči od pristno zlate, ker je jako lepo narejena, 6 dvojnofinih žepnih robcev, 1 jako lepo žepno zrcalo z fino brušenim stekлом, 1 prekrasno pristno svileni kravati najnovježe façone, 1 jako fina kravatna igla z umetnim brillantom, 1 prekrasni častniški usnjeni portonona iz jako finega usnja, 3 jako fini prnsni gumbi (šemiseti) od imitovanega zlata z umetnim brillanti, 2 jako lepa manšetna gumba od imitovanega zlata z mehanično patentovanim zaklepom, 1 jako elegantna ženska brošna igla, 1 fini smodkovnik, 1 fini ustnik za smodčice, 10 finih angleških pismenih papirjev in 10 finih angleških pismenih zavirkov.

Vseh teh 40 jako lepih stvari vkupe z uro vred velja samo 2 gld. 10 kr. Iz razprodaje prodajamo tudi fine jako elegantne pristne srebrne žepne ure, ki jako točno gredo, za kar jamčimo štiri leta, z jako lepo v ognju fino pozlačeno urno verižico z lepin privozkom vred samo po 3 gld. Ta srebrna ura zgori omenjenimi jako lepimi 39 stvarmi velja samo 3 gld. 50 kr. Hitri naj se naročti, kolikor le mogode, ker se zaloga hitro razproda, in se nikdar več ne ponudi v življenju tako ugodna prilika. Razpošilja proti povzetju krakovska urna osrednja razpošiljalnica

F. Windisch

v Krakovem, Verka Joselowicza cesta št. 10 G.

NB. Neugajajoče blago se takoj nazaj vzame.

Patentovani C (2086-3)

zavihani ovratnik

kakor tudi vsestranski za najboljši priznani izdelek ovratnikov, manšet in sraje, ima našo zakonito varovano (levovo) znamko in se dobiva v vseh znamenitejših prodajalnicah moškega modnega in platenenega blaga v tu- in inozemstvu.

M. Joss & Löwenstein
tovarna za perilo, Praga VII.

Na drobno se pri nas ne prodaja.

C. kr. avstr. patent št. 66.686. Angl. patent št. 19.700.
Kralj. ogerski patent št. 1799. D. R. G. M. N. r. 19.352.

Službo poštne upravitev

izde gospodinjina z dobrimi spričevali. — Kje, pove
upravnštvo, Slov. Naroda. — 2412—2

Resnica.

Občno je pripoznano, da se imajo sedanje dame zahvaliti za ono mično kožno barvo in ono zamolko in aristokratsko polt, ki je jedino znatenje prave lepote, Pompadourini pasti. Vedno čista, niskoli raskasta ali razpokana koža, otraz in roke, proste ogercev, mehurjev, ozbiljskih in vročinskih peg, vse te rednosti se vedno dosežejo, ako se za toaleto rabi pristno Pompadourino pasto, Poudre Pompadourino in Rix-ovo milo. — Te higijenične parfumske predmete često pri orodajo zdravnik. III. (2119—4)

Da se lizogne ponaredbam, prepričaj se, ako ima vsak flakon tudi podpis Rix-a, Dunaj II., Praterstrasse 16, Rix-Hof.

Pego

odpravi v 7 dneh popolnoma (2311—9)

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi Ambera-crème

jedino gotovo učinkajoče sredstvo proti pegam in za olepanje polti. Pristno v zeleno zapetačenih izvirnih steklenicah po 80 nov. ima na prodaj

Jos. Mayrja lekarna v Ljubljani.

ponuja pocinkano jekleno žico z bolečami lastnega dela za parke za divjačino, pašnike, sadne vrtove itd., nadalje vse vrste žičnih pletenj, ograje za gozde, senožeti, parke in vrtove, tlenice, kurja dvorišča, mreže za okna, presipne mreže, obrobke za cvetnice in trate, kurja gnezda, gnojne koše, koše za repo in treslinice, nagobčence za vole, kakor vse katerokoli ime imajoče žično blago. Ilustrovani katalogi in proračuni stroškov zastonj in franko.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(2197—7) pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7^a

DUNAJ.

Vsek dan odprava z Dunaja.

Pojasnila zastonj.

Fran Čuden

v Ljubljani
na Vélikem trgu

7 priporoča posebno veliko izbér 2349
birmanskih daril
po znižanih cenah.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem.

Dolenjske železnice postaja Straža.

Akratoterma z 28—31° R. je posebno za pitje in kopanje pripravna in uspešno delujoča pri protinu, trganju, ischias, nevralgiji, kožnih in ženskih boleznih. Kopalni basini in porcelanove banje. Udobno opravljene sobe za tuje, igralne in družinske sobe. V najblizi okolici senčnata sprehajališča in igrališča.

Dobra in cenena restavracija.

Sezona od dne 1. maja do dne 1. oktobra.

Prospekti in razjasnila daje zastonj

(2225—4)

kopališka uprava.

Zarezna strešna opeka, prešana strešna zarezna opeka (marseljska) in navadne oblike s stroji delana strešna opeka

je za znižane cene

vedno na prodaj

v tovarni (2268—6)

Knez & Supančič Ljubljana.

Veliki krah!

New-Jork in London nista prizanašla niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogu zgolj proti majhnemu plačilu delavnih močij. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pešiljam torej vsakomur sledete predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6·60, in sicer:

- 6 komadov najfinjejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavnih žlic;
- 1 komad amer. patent - srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent - srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupic za jajca;
- 6 komadov angleških Viktorija-čašic za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih syčenikov;
- 1 komad edilnik za čaj;
- 1 komad najfinjejša siplnica za sladker.

44 komadov vkupe samo gld. 6·60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalno gld. 40— ter je jo moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6·60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantiuje. V najboljši dokaz, da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povčet, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli te krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

dariло za svatbe in druge prilike

in za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se jedino le v

A. HIRSCHBERG-a

glavni agenturi združenih ameriških tovarn patent-srebra na Dunaju, II., Rembrandtstr. 19. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zrazen natisnjeno varstveno znamko

(zdrava kovina).

Izvleček iz pohvalnih pisem:

Ostromec 1. maja 1892. S posiljavljivo sem izredno zadovoljen, prekosila je za mnogo moja pričakovanja.

Stotnik Cz . . . , krajo povelnjščinstvo.

Ljubljana. S prejeto posiljavljivo sem nad vse pričakovanje jako zadovoljen ter budem Vašo jako lepo robo povsod najbolje priporočal.

Ivan Lusin, c. kr. obl. avt. zemljemerec.

Lepo stanovanje

s 4 sobami in pritiklinami odda se s 1. avgustom v II. nadstropju hiše kamnoseka Vodnika v Kolodvorskih ulicah št. 34. (2451—1)

Največje skladišče

raznega semena

n. p.: nemške, štajerske, inkarnat, turške in travniške detelje, raznih vrst pesnega semena, splošno znano kot najboljša krma za živino; travnega semena za suhe, mokre, peščene in glinovite travnike; velika izbera semena za salato, kumare, peteršilj, zeleno, sladki grah, fižol in vse druge vrste semena za zelenjad. — Proseč mnogobrojnega poseta

(2018—13) Peter Lassnik.

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(1504—50)

zobe in zobevja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel

poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadst.

V najem se odda prijetno

poletno stanovanje na Gorenjskem,

ob državnih železnici.

Stanovanje obstoje iz hiše, ki ima 4 sobe za gospodo, 2 sobi za služabnike, več kuhinjo s štedilnim ognjiščem, jedilno shrambo in prostorno drvarnico. — Stanovanje je meblirano in je pripravno posebno za kako družino, ki želi nemoteno uživati krasoto prirode. Hiša je oddaljena le 10 minut od kranjske postaje ter ima tako lego ob solunski strani prijavnega hriba.

Natančneje se izve pri gospoj pl. Vest, gračina St. Peter (Schrottenthurm) pri Kranji

Ljudevit Borovnik

(1832) puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanju vsakovrstnih pušek za lovec in strelec po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predstavlja stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. prskuševalnicu in od mense preskušene. — Ilustrovani zastonj.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši fagoni in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Nepremičljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zrazen spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (2191—9)

Severnonemški Lloyd v Bremenu.

Koncesjoniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dnem 7. maja 1894, št. 5373.

Brzoparniške vožnje v Newyork:

Bremen-Sev. Amerika.

V Newyork.

Iz Bremena ob torkih in sobotah.

Iz Southamtona ob sredah in nedeljah.

Iz Genove oziroma Neapolja via

Gibraltar mesečno dvakrat

Bremen-Iztočna Azija.

V Kino.

Bremen-Australija.

V Japan.

V Adelaido, Melbourne, Sydney.

Najboljša in najcenejša potovna prilika.

Natančneje pojasnila daje:

Julij Schillinger, Ljubljana.

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravnika v Cerknici

z letno plačo 700 gld.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje podpisanimu deželnemu odboru

do 20. junija 1896. leta

ter v njih dokažejo svojo starost upravičenja izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bode pa le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 18. maja 1896. l.

Zavarovanja proti toči

po najcenejših stalnih premijah

prevzema

glavna agentura v Ljubljani, pisarna: Glavni trg št. 25, I. nadstropje

Ogersko-francoske zavarovalne delniške družbe

„Franco-Hongroise“.

Poškodbe se kulantno likvidujejo in točno izplačujejo.

Premija se na željo plačuje lahko do jeseni. (2334-2)

Društvo je dosihdobj izplačalo čez 60 milijonov goldinarjev av. v. svojim zavarovancem za povračila škod.

Kdor želi prevzeti zastopstvo na deželi, obrne naj se na gornjo glavno agenturo, kjer se vzprejemajo tudi predlogi in kjer je moči vse natančneje izvedeti.

Važno za kolesarje!

Usojam si naznaniti, da sem svojo mehanično delavnico sedaj uredil tudi za raznovrstno popravljanje koles (biciklov). Istotako imam vedno v zalogi

kolesa (bicikle)
najnovejše ter najboljše vrste
po najnižjih cenah

ter poskrbujem na posebno željo zajedno tudi razpečavanje že rabljenih, a še dobro ohranjenih koles.

Velespoštovaje (2332-7)

Fran Kaiser, puškar v Ljubljani,
Selenburgove ulice št. 6.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplovajoče sredstvo proti kurjim očesom, žiljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.
Veliko priznalnih pisem je na ogled v glavnih razpoljaljalcih:
L. Schwenk-a lekarna

1850-19 Meidling-Dunaj.

Prsten samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Prsten v Ljubljani: J. Mayr, Mardetschläger, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Bresah A. Achinger; v Trgu (na Koroskem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrič; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celju K. Gela; v Črnomlju: F. Haika.

Karola Wolf-a
restitucijski fluid.

(Izvleček iz izvrstnih gorskih zeljišč).

Mnogo preskušeno osveževalno in okrepečevalno sredstvo po težkih naporih, trajnih ježah itd. — Najbolje se je obnesel pri vseh vnanjih boleznih, kakor: protinu, revmatičnemu otrpenju, svitju in pretegnjenju žil itd.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karola Wolf-a
redilni prašek za živino.

Preskušen pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor pri konjih, govedih, ovcah, prešteh itd., če nečejo jesti, če slabu prebavljajo, izvrstno varovalno sredstvo proti kužnim boleznim.

Cena za vrečko 45 kr. (1224-67)

Premovano. — Mnogobrojna pismena priznanja. Dobiva se v vsaki lekarji. Glavna zalogu pri jedinem izdelovalcu

K. Wolf-u, lekarju v Vipavi, Kranjsko.

Pazi naj se na varstveno znamko. — Razpoljila se vsak dan po pošti.

Anatherinova ustna voda

dr. J. G. Popp-a, e. in kr. dvornega zobozdravnika, je že 50 let najizkušenejše in priznano najboljše sredstvo za ohranjanje zob in ust. Steklonica po 50 novč., 1 gld. in 1 gld. 40 novč., kakor tudi zobni prašek po 63 novč. Anatherinova zobna pasta v puščah po 70 novč. in v zavojih po 35 novč., zobna plomba po 1 gld., zeliščno milo po 30 novč. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in finih prodajalnicah, kakor tudi v glavni zalogi: Dunaj, VIII, Langeasse 45. (2195-7)

Vožni red državne železnice

od 1. maja 1896.

Ljubljana — Trbiž.

710	1150	490	744	1205	iz Ljubljane (juž. kol.)	v	552	800	1125	455	904
713	1153	493	747	1208	v } Ljubljana (drž. kol.)	v	549	757	1122	452	901
718	1157	498	749	1209	iz } Ljubljana (drž. kol.)	v	545	756	1119	447	856
727	1206	417	708	1219	Vižmarje		537	748	1111	439	848
738	1217	429	809	1231	Medvode		526	738	1101	428	837
762	1229	441	823	1244	Škofja Loka		513	725	1049	415	821
807	1243	454	838	1258	Kranj		488	710	1036	400	809
813	1248	459	843	1263	Sv. Jošt (postajal.)		459	701	1030	362	801
826	102	513	857	1271	Podnart-Kropa		428	649	1019	340	749
832	108	519	905	1273	Otoče (postajal.)		421	642	1013	333	742
844	120	531	914	136	Radojica (postajal.)		419	631	1001	321	733
856	131	541	920	145	Lesce-Bled		413	625	955	315	724
907	142	552	—	156	Žerovnica		369	—	944	256	721
917	152	601	—	206	Javornik		349	—	935	246	654
927	201	610	—	217	Jesenice		343	—	929	239	648
944	219	628	—	235	Dovje		322	—	911	218	627
1005	240	649	—	259	Kranjska Gora		309	—	851	155	603
1018	253	702	—	318	Radeče-Bela Peč		245	—	830	142	549
1032	307	715	—	329	Trbiž	v	228	—	825	126	532

Ljubljana — Straža.

615	1255	630	—	—	iz Ljubljane (juž. žel.)	v	819	232	835		
627	109	644	—	—	Ljubljane (dol. žel.)	v	808	231	834		
638	121	656	—	—	Lavrica		752	206	809		
646	129	704	—	—	Škofljica		745	159	802		
709	145	719	—	—	Šmarje-Sap		731	144	748		
726	208	735	—	—	Grosuplje		654	119	717		
739	222	759	—	—	Žalna		640	105	703		
751	234	811	—	—	Višnja Gora		629	1254	652		
805	248	825	—	—	Zaticevna		614	1239	637		
814	257	834	—	—	Št. Vid pri Zatičini		603	1228	626		
820	303	840	—	—	Radiohova Vas		557	1222	620		
835	318	855	—	—	Št. Lorenz n. K. p. z. p.		542	1207	605		
844	327	904	—	—	Velika Loka		535	1200	568		
859	342	919	—	—	Trebnej		522	1147	545		
921	404	911	—	—	Mirna Peč	v	457	1122	520		
956	455	1003	310	—	Novo Mesto	v	550	433	1044	482	
1015	514	—	400	—	Straža	v	530	—	1025	418	

Grosuplje — Kočevje.

715	200	735	—	iz	Grosuplje	v	714	125	732	
731	216	751	—	—	Predole		659	110	717	

Mala oznanila.

Pod Traneč. št. 2.
Veliko
zalogo
klobukov
priporoča
Najnižje cene.
(1726) J. Soklič.
Pod Traneč. št. 2.

Kavarna I. Lekan

(„Pri Virantu“)
na Sv. Jakoba trgu.
Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno posrežbo.
Z velespoštovanjem
Ivan Lekan,
kavarnar.
(1727)

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v
slaščičarski in pekovski obrt
spadajočimi izdelki postreza točno tvrdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

(1734)

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

J. Kunčič

naznanja gg. gostilničarjem in p. n. občinstvu, da se je preselil s svojo
izdelovalnico soda-vode

v lastno hišo

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 49

ter se priporoča za daljna naročila z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji filijali v Lescah rabi vodo iz tekočega studenca nad cesto pri Bledu.
(1735)

Zunanja naročila se točno izvrši.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (1742)
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izberi.
Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Prej M. Učak Albert Robida Prej

M. Učak v Ljubljani, Rožne ulice št. 5 izvršuje po najnižjih cenah

sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom.
(1743)

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej
J. Zor Alojzij Erjavec
(1728) Čevljarski mojster
v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3
priporoča se prečast duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje ceno, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinje do najpriprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnajnji naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Sv. Petra cesta 74 **J. Slavko Gärtner** Škofoje ulice 2
v Ljubljani, nasproti Šentpeterski vojašnici

se priporoča

za naročevanje različnih vrst oblek

(1736) zagotavlja točno izvržbo.

Različne uzorce blaga ima na razpolago in uzorec dostavlja tudi na zahtevanje na dom. — Ker išče le malo dobiček pri nizkih cenah, se nadeja, da mu bodo obila naročila omogočila, vsem zahtevam č. naročnikov ustrezi.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4. Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinka in pohištvena pleskarja. Tovarna za oljnate barve, lak in pokost.
(1744)

Zaloga originalnega karbolitija. Maščoba za konjska kopita in usnje.

F. Kaiser
puškar v Ljubljani,
Šelenburgove ulice št. 6 (1729)
priporoča svojo veliko zalogo orodja za lov in osebno varnost, streljiva in potreščin za lovce. Specjalite v ekspreznih puškah in ptitaricah, kijih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Tapetniška kupčija **OBREZA** v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.
10 gld. samo stane pri meni fin modroc na pereših (Feder-matratre) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocev z onimi, kot jih tukajšnji mizarji nepopolnomo izvršene ponujajo. Žitnice od 17–30 gld.; divani, ottomani, garniture in vsa tapetniška dela (1737) po najnižji ceni.

Največja zaloga

elegantnih in močnih

otročjih vozičkov

od 6 gld. naprej do 25 gld.

Mehanik Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani izdeluje in popravlja šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroku spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnajnja naročila se točno izvršujejo.

IVAN URAN
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriske ulice št. 3
priporoča p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov
in vseh v to stroku spadajočih del po nizkih cenah.
(1730)

Ivan Jax (1731)
Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Tovarniška zaloge
šivalnih strojev in velocipedov.
Ceniki zastonj in franko.

Ivana Toni
(1731) v Vodmatu št. 3
priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo kovaško obrt izdeluje vsa v to stroku spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posestnikom
vezi za stavbe ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

Anton Presker
Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16
priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd.
Oblike po merti se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.
(1739)

G. Tönnies
v Ljubljani.
Tovarna za stroje, želeso in kovino-livnica.
Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznic in žage. (1732)
Prevzame celo naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Telegram! Veliko zalogo suknenih ostankov prodam pod ceno.
Hugo Ihl, Pred škofijo št. 2.

Ustanovljeno leta 1847.
Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).
(1733)

Fran Detter
Ljubljana, Stari trg št. 1.
Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.
Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporoča svoje izvrstne slamo-reznice in mlatičnice, katere se dobivajo v zlic njih izbornosti cen. (1741)
Ceniki zastonj in poštnine prosto.

Ign. Fasching-a vdove ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša) priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč najpriprostejših, kakor tudi najnajljših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnajnja naročila se hitro izvrši.

Svoji k svojim! Kavarna

J. Kramar

Ljubljana (1749) Dunajska cesta št. 5.

Alojzij Sachs

učitelj v prisilni delavnici

Jvanka Sachs roj. Roshäupl

poročena. (2453)

Ljubljana

dnš 25. maja 1896.

Knitelfeld

Otročje vozičke

košare za potovalce, košarice za dame, za cete, za priročno rabo in za dela, keglje, krogle iz lignum sanctum, aristonglastostroje, tobakire z muziko, krušne krožnike z napisni, palice za sprejalce in za hribolazce, razpela, spomenčice za tujce, mila, parfumska, galante rijsko blago in igrake

priporoča (2864—7)

po zares nizkih cenah

Ljubljana, **FR. STAMPFEL** Kongresni trg. Tonhalle.

Naznanilo obrtovanja.

Dovoljujem si užudno naznani, da sem po 25letnem delovanju pri najboljih tvrdkah v velikih mestih, mej drugim v Gradcu, na Dunaju, v Olomouc, Zagrebu, v svojo domovino vrnivši se, pričel samostojno izvršbo

sobnega in dekoracijskega slikarstva v Ljubljani.

Priporočam se najljudneje za naročila del v vsakojakem slogu modernega sobnega, salonskega in dekoracijskega slikarstva v mestu in na deželi, z zagotovilom fine izvršbe in nizkih cen.

S spoštovanjem udani (1928—15)

Ivan Terdan

sobni in dekoracijski slikar, Ljubljana, Križevniške ulice 9.

Učiteljem, državnim, občinskim in zasobnim uradnikom, penzionistom in trgovcem podaje pod pokroviteljstvom Nj. c. in kr. visokosti nadvojvode

Jožefa stoječa

I. vojno-službena zavarovalnica

priliko za izdaten postranski zaslужek, organizacijski in akvizicijski uradnik se vsprejemajo pod ugodnimi pogoji, lajki se najbolje pouče.

Krajni zastopniki se iščejo.

Prijazne ponudbe ravnateljstvu, Dunaj I. Franz Josefsquai 1. (2264—3)

Cement

traverze, železniške šine, vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, štorje za obijanje stropov, samokolnice, cinkasto in pocinkano ploščevino, vsakovrstna kovanja za okna in vrata,

sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje

priporoča po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino (2178—13)

v Ljubljani, na Glavnem trgu št. 10.

Prodaja stavbenega prostora.

Z leseno ografo obdani stavbeni prostor na „Reseljevi cesti“ se prostovoljno proda. (2429—3)
Ponudbe vzprejema lastnik, Mestni trg štev. 7, I. nadstropje.

Mesečni obroki po 5 zlodi

Najhitrejše delovanje!

Največja trpežnost!

Najlepši šiv!

Najložje izvrševanje!

to so lastnosti, katerim zahvaljujejo originalni Singer-jevi šivalni stroji svoje neprimerljive uspehe.

Novi redbinski šivalni stroj

Singer-jeve Co., visokočeni Vibratino Shuttle stroj, se je zopet, kakor vsi dosedanji izdelki te tovarne, izkazal kot sijajen uspeh; isti je užorno sestavljen in se dela z njim lahko in neprekosljivo naglo. (2445)

12 milijonov originalnih Singer-jevih strojev

za domačo rabo, za šivanje perila in za vsakovrstne industrijske namene je v rabi; več nego 400 prvih dirlar se je istim pododelilo, tako zopet izmej vseh razstavljavcev na svetovni razstavi v Chicagu najvišja odlika: 54 PRVIH DARIL.

The Singer Manufacturing Co. A. G., g. Neidlinger dvorni lifierant. Jedina zala za Štajersko, Koroško in Kranjsko: v Gradcu, Sporgasse 16.

Mesečni obroki po 5 zlodi

Trnkóczyja ustna voda

steklenica po 50 kr.

Trnkóczyja zobni prašek

škatlja po 30 kr.,

kakor tudi

vse medicinično-kirurške in farmacevtične preparate, specijalitete itd., dijetetična sredstva, homeopatična zdravila, medicinska mila, parfimerije itd.

priporočajo in razposiljajo na vse strani lekarniške firme:

Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Viktor pl. Trnkóczy, Dunaj, Margarethen.

Dr. Oton pl. Trnkóczy, Dunaj, Landstrasse.

Julij pl. Trnkóczy, Dunaj, Josefstadt.

Vendelin pl. Trnkóczy, Gradec, Štajersko.

Pošilja se z obratom pošte.

(2151—9)

Rabite vender

Doering'ovo milo s sovo

čestita gospodična! Parfum tega mila je fin, kvaliteta njegova izborna, učinek na lepoto in nežnost kože obče znana. To izborno toaletno milo za dame lahko dobite povsod po 30 krajcev. IV. (1839—8)

V Ljubljani prodajata na debelo: A. Krisper in V. Petričič. Generalno zastopstvo: A. Motsch & Co., Dunaj, I., Lugeck 3.

Do 1. junija in od 1. septembra stanovanjske tarife za 25% znižane.

Zdravišče

Krapinske Toplice na Hrvatskem

od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje, so odprte od 1. aprila do konca oktobra. 30° do 35° R. gorke akrototeme, ki eminentno vplivajo pri protinu, živčni in kolenični revni, in njih posledičnih boleznih, pri fiski, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brigitijevi bolezni, otrpnjenju, kroničnem materničnem vnetju, eksudativnih printerinalnih vezin, Velike basinske, polne, separatne kopeli, kopeli in marmornatih banjah in tušne kopeli, izvrstno urejene potilnice, masaže, elektrika, šved, zdravilna gimnastika. Priežna stanovanja. Dobre in nedrage gostilne; stalna topliška godba, katero oskrbuje godba c. in kr. pešpolka nadvojvode Leopolda št. 63. Obširai senčni sprehodi itd. Od 1. maja vozijo slednji dan omnibusi v Zabok in Polčane.

Kopalški zdravnik dr. Pavel pl. Oreskovic. Brošure se dobe v vseh knjigarnah. Prospekti in poročila pošilja (2214—6) kopališčno ravnateljstvo.

Inžener B. Boškovec & arhitekt O. Dvořák

stavbinsko podjetje v Ljubljani, v Lattermannovem drevoredu

se priporočata za projektiranje in izvršitev

(2252-10)

zasebnih in industrijskih visokih stavb

kakor tudi kanalizacij, vodovodov in zgradev mostov.

Meblovana soba

za dva gospoda s hrano in vso postrežbo odda se s 1. junijem.

Več se izvē v gostilni „Pri Virantu“. (2411-2)

Akviziterja

za življensko zavarovanje

proti izdatni stalni služnini vzprejme tako po vsem slovenskem ozemlju razširjena zavarovalnica. Pogoji: Znanje slovenštine in nemščine, neomadeževano življenje, sposobnost za občevanje z vsemi stanovi ter resna volja, marljivost in vztrajnost.

Ponudbe pod naslovom: „Resna volja“ upravnemuštvu tega lista. (2431-3)

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Srajce za gospode
bel šifon, glatka prsa, brez zavorinika, brez manšet, 27 vrst.
1 komad po gld. 1-10 do 2-70
6 komad. " " 6-25 " 15 -
Srajce za dečke
v 4 velikosti, kakor zgoraj
1 komad po gld. 1- do 1-40
6 komad " " 6-75 " 7-75
Spodne blatre (gate)
za gospode 6 kakovost
1 kom. po gld. 1- do 1-40
6 kom. " " 4-50 " 7-50
12 ovratnikov
gld. 1-80 do gld. 2-20.
12 parov manšet
od gld. 3-30 do 4-60.
12 komadov
predvratnikov,
od gld. 3-25 do 5- -

Za brezhiben kroj in najsolidnejšo postrežbo jamči tvrdka

C. J. Hamann v Ljubljani

zagatalj perila več c. kr. častniških uniformovališ in uniformovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Največja izber

dunajskih klobučnih modelov

(2054) za dame in otroke VI. (11)

slamnikov brez nakita

--> v najnovejših oblikah -->

cvetlic, trakov in perja itd.

Zenski žalni klobuki

se v treh urah naredé v modni prodajalnici

Karol Recknagel.

!! Kolesarji, pozor !!

Kdor ljubi svoje zdravje, ta naj kupi „Iliria“-kolo

ki je jedino na svetu prevideno s slovensko zaščitno tovarniško znakom in koje izdelujeta in prodajata

Saunig & Dekleva v Gorici (Görz)

po sledeni cenii: „Iliria“-kolo I. vrste gld. 200/-, II. vrste gld. 175/-, III. vrste ali takozvano „Lucifer“-kolo gld. 117-50.

Imata zastop dvokoles „Swift“ iz proslile orožarne v Steyr, potem zaloge vsakovrstnih šivalnih strojev, pušk, samokresov, streljiva i. t. d. Popravlja šivalne stroje in dvokolesa. (2414-3)

Gostilna „Pri lovcu“

Rimska cesta št. 20.

Toči se

marčno pivo

iz Steinfeldske pivovarne bratov Reiningshaus v Gradcu,

Čez ulico, ako se vzame 10 steklenic po 1/4 litra, se pošije franko na dom. z velespoštovanjem

Peter Krisch.

Na prodaj sta iz proste roke dve zidani hiši

ob cesti pod „Velikim Vrhom“ z več sobami, hlevom, lepim vrtom s sadnim drevjem in poljem. — V jedni hiši nahajata se tudi gostilna in prodajalnica. Vsa poslopja so v dobrem stanju.

Natančnejši pogoji izvedo se pri Josipu Lavriču, posestošku v Novi vasi pri Raketu. (2422-2)

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

Rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepilen, lajša otrpanlost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očvrstitev) po kakem trudopinem delu.

Skušena redilna štupa za živino

za konje, rogato živino, ovce, prašiče itd.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom večinoma po hlevih, ako živinice ne more jesti, z boljuje mleko. Zamotek z rabilnim navodom vred vrlja 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto lekarnar Ubald pl. Trnkóczy Ljubljana, Kranjsko. (2150-8)

Najnovejše klobuke

za gospode in dečke

iz klobučine

priporoča z velespoštovanjem

C. J. HAMANN

Glavni trg št. 8.

Najnižja cena! (2139-14)

Rokovice

za gospode in dame

iz sukanca, svile itd.

praške glače-rokovice

izvrsten fabrikat

častniške rokovice

priporoča I. (2054-12)

Karol Recknagel.

B. FRAGNERJA v Pragi

je že več kakor 80 let občeno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešuječega in milo odvajajočega učinka.

Svarilo! Vsi deli anbalaze imajo zrazen stopnjo postavo depozitovano varstveno znamko.

(1700-11) Glavna zaloge:

Lekarna B. Fragnerja pri „črnem orlu“

Praga, na Mali Strani, ogled Spornerjeve ulice.

Velika steklenica 1 gld., malo 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Zaloge v avstro-ogrskih lekarnah.

Dr. Rose balzam

za želzdec

iz lekarne

B. FRAGNERJA v Pragi

je že več kakor 80 let občeno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešuječega in milo odvajajočega učinka.

Svarilo! Vsi deli anbalaze imajo zrazen stopnjo postavo depozitovano varstveno znamko.

(1700-11) Glavna zaloge:

Lekarna B. Fragnerja pri „črnem orlu“

Praga, na Mali Strani, ogled Spornerjeve ulice.

Velika steklenica 1 gld., malo 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Zaloge v avstro-ogrskih lekarnah.

naznam p. n. občinstvu, da preselim z dnem 20. maja t. l. svojo

prodajalnico dežnikov in solnčnikov

iz Špitalskih ulic na Mestni trg št. 23.

P. n. občinstvu se zahvaljujem za dosedanje obisk in zagotavljam, da budem slavenoistemu, kakor dosedaj v preteklih 35 letih, vedno s poštenim in cenim blagom postregel.

(2435-4)